

MAGYAR FILM

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

BUDAPEST, 1940 SZEPTEMBER 28.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR

II. ÉVFOLYAM 39. SZÁM

A moziközönség legfiatalabb, de
legrégebb kedvencének hat
maradandó
emlékü
szerepe

Mickey Rooney

Legújabb filmjében:
AZ IFJÚ EDISON
címűben megkoronázza eddigi
felejthetetlen sikereinek
sorozatát

MEGJELENT!

IGIEN

VAGY

NIEMI?

SOHA NEM LÁTOTT SIKER

DÉCSI

ÁTRIUM

Irták: Asztalos Miklós és Vaszary János
Zene: Buday Dénes. Rendező: Bánky Viktor

SZEREPLŐK:

Muráti Lili
Szörényi Éva
Kiss Manyi
Vaszary Piroska
Jávor Pál

Páger Antal
Mály Gerő
Rózsahegyi Kálmán
Peltes Sándor
Dénes György

HUNNIA-HAJDÚ FILM Daróczy József produkció

FILMKAMARAI ES MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

II. ÉVFOLYAM, 39. SZÁM.
BUDAPEST, 1940. SZEPTEMBER 28.
Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:
ÁGOTAI GÉZA dr.
Felelős szerkesztő:
VÁCZI DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Bajza-utca 18.
Telefon: 220—855, 422—961

Postatakarékpénztári
cskek számla száma: 15.410

Kiadótulajdonos:
a Színművészeti és Filmművészeti
Kamara

Felelős kiadó:
Lieber László dr.

Kiadóhivatali főnök:
Gyimesy Kásás Ernő

Előfizetési ár:
egy évre . . . . . 30 pengő
fél „ . . . . . 16 pengő

A szerkesztők címe:

Dr. ÁGOTAI GÉZA

Iroda: IX., Könyves Kálmán-körút 15.
Telefon: 146—346

Lakás: XI., Fürj-utca 4. T.: 257—036
VÁCZI DEZSŐ

Iroda: VIII., Sándor-tér 3. T.: 144—424,
144—425

Lakás: VIII., Üllői-út 42. T.: 136—386

Készült a Centrum Kiadóvállalat Rt.
nyomdájában

Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 14.
Telefon: 144—422, 144—423

Felelős üzemi vezető: **Molnár József**

TARTALOM:

A Kamara átszervezése	1
ERDÉLY:	
A Főméltóságú Asszony felhívása Erdélyért!	2
Felhívás a mozi-társadalomhoz: Dr. Bencs Zoltán	2
Felajánlások az „Erdélyért” akcióra	3
A magyar film Erdélyben: vitéz Morvay Pál	3
Kelet felé	3
Hány mozi működik Erdélyben?	4
A soha vissza nem térő alkalom: Jorio	4
Premiermozik műsora	4
Olasz visszhang a magyar filmekről	5
Uj filmek:	
Igen vagy nem?	7
Stanley, a riporterek királya	7
Az ifjú Edison	8
Rohanó élet	8
Hírek	9
Külföld	10
Műterem	10
Híradók	11
Keskenyfilm	11
Lapszemle	11
Filmcenzúra	12
Szakmai címtár	IV
Hirdetők:	
Metro	I
Hunnia	II
Kováts	6
Sláger	7
Művészfilm	9
Molnár	10
Adler	11
Fekete	12
Agfa	III

A Kamara átszervezése

A közelmúltban átélt történelmi események súlya és jelentősége minden más kérdést háttérbe szorított. Semmi sem lehetett sürgős akkor, amikor keletmagyarországi és erdélyi területek hazatéréséről volt szó.

Eltolódott a Filmkamara évad kezdetére tervezett átszervezése is. Bár — mint annakidején ismertettük, — a vallás- és közoktatásügyi miniszter nagy megértéssel sürgősen betérjesztette a tervbe vett átszervezéshez szükséges módosító törvénytervezetet, amelyet az országgyűlés mindkét háza hamarosan letárgyalta és a kétszakaszos törvény még a múlt szakmai évad végén kihirdetésre került, — az ennek alapján kiadásra kerülő új kultuszminiszeri rendelet érthetően halasztást szenved.

Reméljük azonban, hogy ez a késés csak átmeneti. Értesüléseink szerint az új rendelet, amelyen már az utolsó simításokat végzik a vallás- és közoktatásügyi minisztériumban, a közeljövőben napvilágot lát. Annak tartalmáról természetesen nem szivárogtak ki hírek.

A Kamara vezetősége annakidején külön szakbizottságot hívott egybe, amely sorozatos üléseken részletesen letárgyalta, hogy a szakmát irányító szakemberek elgondolása szerint milyen szervezettel működhetne legeredményesebben az új Kamara. A bizottság alapos munkát végzett. A kérdést minden oldalról megvitatta s így kialakult elgondolását kötetnyi terjedelmű tervezetben foglalta össze. Ezt a javaslatot azután a Kamara vezetősége illetékes helyekre juttatta el azzal a kérelemmel, hogy az átszervezési rendelet elkészítésekor vegyék figyelembe a szakemberek véleményét.

Meggyőződésünk szerint alaposnak tekinthető a remény, hogy illetékesek a kamarai tervezetet vették alapul a rendelet elkészítésekor. Feltételezzük, hogy jelentős változások eszközölése előtt meghallgatták volna a tervezetet készítő bizottság szakembereinek véleményét. Minthogy ez nem történt meg, jogosan hihetjük, hogy illetékesek a kamarai javaslatot lényeges módosítás nélkül fogadták el. Ha pedig mégis jelentős változásokra gondolnának, meggyőződésünk szerint a rendelet megjelenése előtt még meghallgatják a szakmát. Tudjuk, hogy időálló rendelkezések nem nagyon lehetségesek a filmszakmában, mégis semmiképpen sem volna kívánatos, hogy a rendelet megjelenése után a szakma azonnal módosító javaslatokat terjesszen elő. Ezért, ha már eddig vártunk, inkább várunk még, ameddig okvetlenül szükséges, hogy a nem könnyű kérdés lehető legjobb rendezését kaphassuk.

A szakma mindhárom ágát egyesítő, önálló Filmamara megvalósítását reméljük az új rendeletről. A Kamara elmúlt első két éve megmutatta, hogy enélkül nem oldhatók meg helyesen a kamarai feladatok. A magyar film- és mozikultúra nemzeti hivatásának jelentőségét a múlt hetekben lezajlott történelmi események még erősen fokozták. Annál inkább szükséges volna tehát, hogy a megnövekedett feladatok betöltésére egységes Kamarában egyesített szakma vonuljon fel, amely megszervezett erejével biztosíthatja a teljes sikert a magyar film nemzeti hivatásának betöltéséhez.

ERDÉLY

A Főméltóságú Asszony felhívása Erdélyért!

A Mindenható kegyelméből a magyar igazság útján ismét jelentős lépéssel jutottunk előbbre: Erdély és Kelet-Magyarország egy része visszatért Szent István birodalmához.

A keserűség könnyeit az öröm könnyei váltják fel.

A lelkesedéssel és örömkönnnyeken túl gondoljunk azokra is, akik a felszabadult területeken támogatásra szorulnak. Nyujtsuk feléjük segítő kezünket, hogy elfeledjék a megpróztatásokkal teli keserves két évtized minden szomorúságát és nélkülözését, érezzék, hogy valóban hazajöttek. Ezt kívánja a hagyományos magyar becsület!

Ettől az érzéstől indítva fordulok Magyarország nem-

Josif Miklósi

zeti társadalmához, amely a szükség óráiban sohasem tagadja meg lelkes áldozatkészségét az arra rászorulóktól.

Magyar szívünk egész melegével siessünk tehát azok megsegítésére, akiknek önhibájukon kívül mostoha a sorsuk.

Támogatásukra az ország egész területén adománygyűjtést indítottunk és ennek folytatására az „Erdélyért” Országos Gyűjtőbizottságot kértem fel.

Kérem, hogy mindenki ehhez a Bizottsághoz juttassa el adományát, ezzel is kifejezve visszatért testvéreinkkel való együttérzését.

Minden adományon a magyarok Istenének áldása lesz!

Felhívás a mozis-társadalomhoz!

Húsz éven át súlyos szenvedések és megpróbáltatások alatt küzdött erdélyi testvéreink megsegítése érdekében a Főméltóságú Asszony kéréssel fordult a magyar társadalomhoz.

Hiszem és elvárom, hogy ez a kérés a magyar mozisok között kivétel nélkül mindenütt meghallgatásra talál.

Emlékezzünk meg arról, hogy míg erdélyi magyar testvéreink két évtizeden át embertelen üldözésnek, elnyomatásnak és nélkülözésnek voltak kitéve, addig mi, sok bajunk ellenére is, szabad életet éltünk, békén dolgozhattunk és kenyerünk biztosítva volt.

Az Úristen kegyelme és kormányzatunk bölcsesége folytán Erdély egy része békés úton hazatért. Ezáltal bennünket is rengeteg véráldozattól és nélkülözéstől kímélt meg a sors. Háláljuk ezt meg azzal, hogy ezúttal ne csekély alamizsnát nyujtsunk a rászorulóknak, hanem, anyagi erőnk megfeszítésével, méltó és komoly áldozatokhozunk.

A nemzet elvárja, hogy ebben az akcióban mindenki jelentős összeggel vegye ki részét és remélem, hogy senki sem fog Magyar Híradó kölcsöndíjának kétszeresénél kisebb összeggel adózni.

Felhívom valamennyi mozgóképszínháztulajdonost, hogy az október 8. és 14. között nála bemutatásra kerülő Magyar Hír-

adó átvétele alkalmával a Magyar Filmirodánál e célra nyitott külön számlán fizesse be adományát az „Erdélyért” akció javára.

Az adományokat összegyűjtve fogjuk az akció vezetőségének átadni, a MAGYAR FILM-ben nyugtazzuk és ezenfelül az akció vezetősége a napilapokban is nyugtatni fogja.

Egyesületünkhöz és tagjaink nemzeti együttérzéséhez méltó példás áldozatkészséget kér

hazafias üdvözléssel:

Dr. Bencs Zoltán s. k.

a MAGYAR MOZGÓKÉPÜZEMENGEDELYESEK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉ-nek elnöke

Felajánlások az „Erdélyért” akcióra

Alig terjedt híre Bencs Zoltán dr., a Moziszegetés elnöke felhívásának, máris sorozatosan jelentették be özszegetésű felajánlásukat a mozisok. Mint ez az alábbi felsorolásból megállapítható, a Főméltóságú Asszony és Bencs Zoltán dr. felhívása a mozisok körében valóban nem talált süket fülekre és a mozisok az

egész magyar társadalom részére példadadó módon adakoztak.

Reméljük, hogy a további adományok is ilyen arányban fognak befolyani és a mozisok igen jelentékeny özszegettel járulnak hozzá erdélyi testvéreink megsegítéséhez.

Az eddig beérkezett felajánlások a következők:

Budapest:			
Astra	150.—	Hollywood	300.—
Atrium	300.—	Ipoly	100.—
Béke	100.—	Józsefvárosi	200.—
Broadway	300.—	Kultúr	150.—
Capitol	300.—	Lloyd	300.—
City	200.—	Otthon	100.—
Corso	500.—	Palacse	300.—
Corvin	300.—	Rialtó	200.—
Elit	300.—	Ósbuda	100.—
Forum	500.—	Simplon	300.—
Gloria	200.—	Vesta	150.—
Vidék:			
Baja, Uránia	100.—	Székesfehérvár, Rex	50.—
Kispest, Fióra	250.—	Szolnok, Nemzeti	50.—
Székesfehérvár, Alba	200.—	Szolnok, Színház	100.—

A magyar film Erdélyben*

Irtó:

VITEZ MORVAY PAL

a MAGYAR MOZGÓKÉPÜZEMENGEDELYESEK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉ-nek ügyv. elnöke

Seregszemlét tartva a visszajötték felett, mindezekelőtt Kolozsvár nyolc mozgószínháza jelzi, hogy ez lesz Budapest után a legnagyobb mozvárosunk. Nagyvárad, Szatmárnémeti és Marosvásárhely 3-3 színháza ugyancsak komoly értéket jelentenek. Ezenfelül még kb. 30 közép- és kismozit kapunk majd vissza; itt azonban sok változásra lehet majd számítani. Magyar film eddig nem mehetett be Erdélybe, sőt: a külföldi filmek is csak román felirattal futhattak az utóbbi időben. Ilyen körülmények között a nagyobb színmagyar községekben nem volt érdemes mozgószínházat létesíteni, most viszont a magyar filmek bizonyára egész sor kisebb új mozgószínház megnyitását teszik majd lehetővé. Ezek a mozgószínházak a magyar filmgyártás szempontjából nem bírnak különösebb értékkel, annál nagyobb azonban a jelentőségük nemzeti kultúránk szempontjából, ahol majdnem egy generációt kell majd megismertetnie a mozinak a magyar irodalommal, történelemmel, kultúrával és művészetekkel. Ennek jelentőségét különösen akkor tudjuk felmérni, ha figyelembe vesszük, hogy a román iskolákban hazánkról csak mint jelentéktelen és kultúrátlan országról emlékeztek meg. Az erdélyi magyar és székely ifjúság a mozikban fog leggyorsabban és dagadó kebellet megismerkedni a két évtized óta oly gondosan titkolt valósággal. Így lesz az elnyomott kisebbségből igen rövid időn belül önérzetes magyar hazafi.

Katonai és polgári hatóságaink egyaránt ismerik a mozi hallatlan jelentőségét és ezért már mindjárt a bevonuláskor gon-

doskodtak arról, hogy Erdély népe elé csak azok a filmtermékek kerülhessenek, amelyek valóban kultúrértékek, nem pedig a selejtes vígjátékok destrualó tömege.

Előrelátható, hogy Erdély nemcsak kapni fog tőlünk, de adni is fog. Sajátos irodalma, levegője, művészei, különleges kultúrája, szép épületei és tájai bizonyára befolyásolni és foglalkoztatni fogják a magyar filmgyártást. És ez a behatás olyan lesz, amiért a magyar filmgyártás, a közönség és a magyar kultúra egyaránt köszönettel tartozik.

A kulturális szempontokon túl nem jelentéktelen az sem, hogy az eddig román kezekben volt mozgószínházak sok derék jövődó vitéz bajtársunknak, rokkantnak, özvegynek, árvának, hadviseltnak és magyarságáért üldözésnek, nélkülözésnek kitett testvérnek ad majd kenyeret, talán kalácsot is.

Joggal lehetünk büszkék virágzó magyar filmgyártásunkra eddig is, hiszen nem volt példa arra, hogy ilyen kis nemzet, rokonszomszagos terület, még csak hasonlót is alkotott volna; a mi filmgyártásunk közvellenül a nagy nemzetek után következett. A magyar filmgyártás azonban eddig féltett palánta volt, melynek érdekében állandóan a hatósági intézkedések egész sorozatát kellett meghozni, bizonyos azonban, hogy a Felvidék és főleg Erdély olyan újabb talajt jelentenek számára, hogy a palánta viharálló, támogatásra nem szoruló, önálló életre képes fáva fog fejlődni. Ez a körülmény azonban a jövőben sem lesz természetes jelenség, a jövőben is példa nélkül álló marad, mert nem lesz ezentúl sem 13 milliós nemzet, amely hasonló filmgyártással dicsekedhet. A magyar filmgyártás ezentúl is a magyar kultúrfőlény elvitathatatlan bizonyítéka marad.

KELET FELE...

Október 10-én ünneppal napja lesz a fővárosi filméletnek. Ezen a napon jelenik meg az *Uránia*, *City* és *Atrium* filmszínházakban a közelmúltban lezajlott felejthetetlen magyar történelmi esemény, az erdélyi bevonulás filmmása *Kelet felé...* címen.

Az egész estét betöltő, hatalmas filmalkotást, amely megörökíti Erdély felszabadulásának minden mozzanatát, érthető kíváncsisággal várja a magyar közönség országszerte. Addig, körülbelül egy hét óta csak ízelítőt kap a mozipublikum ebből a hatalmas filmriportból. Ízelítőképpen mi is nyújtunk valamit olvasóinknak a *Kelet felé...* című hazai film-történelemből: az újdonság előzetes filmjének hatásos, szívvel-lélekkel írott szövegét, amelynek szerzője vitéz *Somogyváry Gyula*:

Megdobban a szív!
Ujjong a lélek!
Erdély egy része visszatér!
Szemünk előtt perog a történelem!
Az anyaország keblére öleli a rabságból hazatérő véreit...
Erdély!

Es ezt a megrázóan nagyszerű történelmi eseménysorozatot mindannyian úgy láthatjuk majd, mintha ott lettünk volna. A Magyar Királyi Fővezérség filmszakosztálya, együttműködve a Magyar Filmirodával, megörökítette a jelen- és utókor számára a sorsfordító történelmi napokat.

Ezek a pergő képek egész estét betöltő, hatalmas filmalkotás keretében, felejthetetlen élményként rögzítik lelkünkbe 1940. szeptember első felének gyönyörű napjait.

KELET FELE...

a címe honvédségünk káprázatos diadallátjának.

A nép ajkán már legendás hírűvé lett fehér lován vezette honvédseregeit a legelső magyar katona, a legelső magyar ember:

HORTHY MIKLÓS, MAGYARORSZÁG KORMÁNYZÓJA.

Könnyárban úsztak a szemek, zúgtak a harangok és szállt a dal.

Egymásután tértek vissza a felejthetetlen városok: Szatmár, Zilah, Nagykároly, Máramarosziget, a Szent László hagyományával ékes Nagyvárad, a kincses Kolozsvár, Mátyás király városa, Marosvásárhely, a székelység fővárosa, Székelyföld.

Aki megnézi ezt a filmet, az valósággal résztvevője lesz a nagy bevonulásnak.

KELET FELE...

méltó bizonyosságra marad annak, hogy Erdély: magyar föld!

Szemünk előtt tárulnak ki Erdély tündéri szépségei, hatalmas hegyormai, völgyei, történelmi helyei és nagyszerű ősi magyar kultúrája.

Végignézhethetjük a honvédség gyors és nagyszabású bevonulását, a fogadtatásokat, ünnepeket.

KELET FELE... ERDÉLYBE...

Ezt a nagy filmalkotást mutatjuk be következő műsorunkban

Minden magyar embernek meg kell néznie!

Forgalomba hozza: Palatinus filmterjesztő kft.

* Megjelent a „Vitézek Lapja” 1940. szeptember 21-i számában.

Hány mozi működik jelenleg Erdélyben?

(A helységnév mellett a mozi neve áll, amellet pedig a mozi befogadóképessége, végül a mozi játszási rendje.)

1. Beszterce Omnia 400 szomb., vas., hétfő, kedd.
2. Bethlen Árpád 200 szomb., vas.
3. Dés Elit 300 naponta
4. Élesd Székely 210 szerda., csüt., szomb., vas.,
5. Erdmihályfalva Nemzeti 200 szomb., vas.
6. Felsővisó Casino 160 szomb., vas.
7. Gyergyószentmiklós Uránia 300 szomb., vas., hétfő.
8. Kolozsvár Capitol 500 naponta (premier.)
9. Kolozsvár Edison 500 naponta
10. Kolozsvár Rio 400 naponta
11. Kolozsvár Egyetemi 376 naponta
12. Kolozsvár Uránia 330 naponta (premier)
13. Kolozsvár Royal 530 naponta (premier)
14. Marosvásárhely Corso 400 naponta
15. Marosvásárhely Transsylvania 870 (rövidesen üzembe kerül)
16. Marosvásárhely Városi 800 (rövidesen üzembe kerül)
17. Máramarosziget Városi 500 naponta
18. Nagybánya Városi 494 pént. kivételével naponta
19. Nagykároly Hunnia 300 szomb., vas.
20. Nagyszalonta Hungária 500 hétfő kivételével naponta
21. Nagyvárad Apollo 450 naponta (premier)
22. Nagyvárad Corso 860 naponta (premier)
23. Nagyvárad Dorián 960 naponta (premier)
24. Nagyvárad Tivoli 200 pént., szomb., vas., hétfő.
25. Szatmárnémeti Hungária 900 naponta
26. Szatmárnémeti Iparosotthon 960 naponta
27. Szászrégen Városi 480 (rövidesen üzembe kerül)
28. Székelykeresztúr Uránia 350 naponta
29. Székelyudvarhely Royal 450 naponta
30. Szilágysomlyó Városi 290 szomb., vas.
31. Zilah Mozsószínház 400 (rövidesen üzembe kerül)
32. Zsibó Attila 150 szomb., vas.

A soha vissza nem térő alkalom

Akik ezelőtt már huszonöt éve foglalkoztak a magyar filmmel, tudják, hogy akkor a magyar filmgyártás aranykorát éltük. Nem tudunk elegendő magyar filmet gyártani, volt exportunk is, csak az hiányzott, hogy avalaki a terebélyesnek indult gyártás gyökereit jó mélyen eressze be a magyar gazdasági életbe, hiányzott az általános felismerése annak, hogy ez a gazdasági tényező talán a búaexport állami jövedelmével is versenyre kelhet, ha csak annyit törődnek vele, mint amennyire magára hagyták. A háború után, mikor lassan elsovadtak az erőre meg nem vastagítható gyökérszálak, két ízben rugaszkodtak neki a lelkesek, hogy az aranykor reprizét megteremthessék, de a sok minden ok, amelyek miatt a repriz nem sikerült, egygel mindenestre több volt, mint amennyit a kudarcot boncoló kritikusok felhoztak. Az az egy ok pedig, úgy látszik, huszonöt év óta még mindig itt él, helyesebben: hiányával még mindig jelenvaló gátja a magyar filmgyártás igazi megteremtésének.

Ezt az okot, ezt az egyetlen gátat néhány szóval minajárt meg is jelölhetném, de célszerűbb inkább rávezetnem az olvasót, s maga eszmél arra, hogy mi is az a bölcsék köve, amitől a magyar filmgyártás egyik legjelentékenyebb pillére lehetne a magyar gazdasági életnek.

A filmgyártás nálunk, ha csak a hazai fogyasztás a gazdasági alapja a magyar filmnek, üzleti nézőpontból nem számít. Átütő sikerű film, ha akad a sorozatban, esetleg jelentékeny hasznot is hoz, az átlag jó filmek megkeresik kiadásait, az átlagon aluliak, (ez pedig mindenkor a többség, még a színpadon és az irómvészlet minden ágában is) ráfizetnek. A gyártás üzleti erejű csak akkor lehet, ha a film a hazai határon túl is piacot találhat. Nyelvi eiszigeteltségünk ellenére, nem egy magyar filmről hallottuk, hogy idegenben is fut — a multban is előfordult — de az eshetőség nem üzleti alap arra, hogy a tőke és vállalkozás komolyan foglalkozzék filmgyártással. A mai filmet a lelkes tőke gyártja, amelynek gondolataiban nem az üzlet foglalja el a főhelyet, A jövő magyar filmjét olyan tőkének kell gyártania, amely a film magyarságának elengedhetetlen feltétele mellett biztos alapot talál az üzleti eredmény elérésére.

Nem biztos, hogy ezt csak az exportálható filmmel lehet elérni és nem elég, hogy Amerika magyarakta vidékei számára sikerült egy-egy filmet elhelyezni, ide az kell, hogy a magyar film azokon a nyelvterületeken is árúcíkk legyen, ahol csak felrattal értik meg a magyar szót.

Az export szó még nem fejez ki irányt, de elemezve az eshetőségeket, mérlegeve a lehetőségeket, a magyar film exportjának megvan a határozott iránya: a Kelet. Ez sem valami új feltezés, ez sem az a titok, amit ennek a cikknek kell lelepleznie, de talán mégis kevésszer hallott szó az, hogy azt a keleti exportot nem csak emlegetni kell, hanem át is kell vinni a gyakorlatba.

De még mielőtt valaki arra gondolna, hogy most gyorsan fel kell állítani egy új filmvállalatot, megtönni tisztviselőkkel, akiknek a korszerű fizetését majd az exportálandó filmek után méterpérez alakjában szerzi meg az új vámszedés, előre megmondom, hogy azt az exportot nem kell megszervezni, nem kell megcsinálni, az önmagától alakul meg abban a pillanatban, amikor elkészül az az első magyar film, amelynek cselekménye, szövege érdekli például Jugoszláviát.

Déli szomszédaink, az egész Balkán, még Törökország is, sőt a Közel-Kelet filmpiaca behozatalból áll. A film közönsége egyenként is több, mint a miénk, filmanyagát a nyugati nagy gyárak készítményeiből válogatta össze a helyi kereskedelem. A nyugatról keletre vonuló film legszélso keleti konkurrens lehet a magyar film, amelyet kelet felé való útján sokkal kevesebb szállítási költség terhel, rövidebb szállítási idő gátol és nyilván olcsóbb ár kind.

Nem kell tehát egyebet tenni, mint olyan filmeket is gyártani, amelyek a célnak megfelelnek. A magyar nemzet ezer esztendő óta él sorsközösségben nem egy nemzetiséggel, akik itt velünk egy területen laknak, de életük gyökere a hazai határokon túl viseli a származás emléket. Nem propaganda, nem politika, egyszerű merítés abból az anyagból, amit az élet produkál, ha magyar, szerb, török, bolgár, görög, sváb, tót nemzetiségű magyar polgárok körül fonódik az író kitalált meséje, vidám története, emberi esete.

Azzal indult el ez a cikk, hogy azt mondtam: a soha vissza nem térő alkalom. Hát ez itt van és sohasem fog visszatérni, mert a legnagyobb nyugati filmterületekről, Amerikából és Franciaországból csak gyéren fuhatnak be filmek a Balkánra, nemcsak szállítási, hanem természetesen nemzetgazdálkodási korlátok miatt, a kieső filmanyag pótlására itt vagyunk mi, s ha ez a lelki-leg kapcsolatot teremtő film megvetette lábát keleten, az üzleti kapcsolat többé nem szakad meg és a magyar filmgyártás befutott.

Most veszem észre, hogy a „bölcsék kövé”-ről beszéltem, de ha e nélkül is egyenesbe kerülnék, a bölcsék követ keressék azok az álmodozók, akik a maguk egyéni elgondolása alapján fotografnak le jeleneteket filmszalagra, s ha ez azután vetítésre kerül, minden más véleményvel szemben azt hiszik, hogy amit látnak, az film.

JORIO

Premiermozik műsora:

ÁTRIUM
CASINO
CITY
CORSO
DÉCSI
FORUM
OMNIA
RADIUS
ROYAL APOLLO
SCALA
URÁNIA

Igen vagy nem?
Erzsébet
Hazafelé
Mindenképp fizetni kell!
Igen vagy nem?
Asszony az örvényben
Hazafelé
Kismama
Az ifjú Edison
Stanley
Rohanó élet

szept. 26-tól
szept. 26-tól
szept. 18-tól
szept. 27-től
szept. 25-től
szept. 19-től
szept. 19-től
szept. 27-től
szept. 19-től
szept. 27-től
szept. 26-tól
szept. 23-tól
szept. 26-tól

Hunnia
Imago
Déliláb
Sláger
Hunnia
Művész
Déliláb
Hunnia
Metro
Fox
UFA

Mozipénztárosnőnek ajánlkozik sokéves gyakorlatlaltal rendelkező ös keresztny szakmabeli. Szíves ajánlatot kér: Borsos Mária, VI., Csengety utca 56. I. 1.

Olasz visszhang a magyar filmekről

Részletesen ismertettük már az idei velencei felbemutatókon vetített magyar játék- és rövidfilmek méltatását az olasz sajtóban. A multtal szemben feltétlenül nagy haladást jelent, hogy az olasz lapok magyar filmeket ilyen nagy számban ismertetnek. Kiegészíti az olasz sajtó kritikáit a velencei Nemzetközi Filmművészeti Kiállítás igazgatójának, Ottavio Croze doktornak a magyar kormány kiküldöttjéhez, Balogh László dr. miniszteri osztálytanácsoshoz, az Országos Nemzeti Filmbizottság főtájkárához írt levele, melyet az alábbiakban, magyar fordításban ismertetünk:

Miután a Velencei Biennale által a szokásos filmkiállítás helyett rendezett rövid filmbemutató befejeződött, az elnök, Volpi di Misurata gróf nevében sietek megköszönni az ön értékes közreműködését s az ön országának a velencei filmbemutatóval való megjelenését.

A kritikában és a közönségnél elért siker minden várakozást felülmúlt, ami az önök által bemutatott filmek sikerének és jelentőségének igazolása. Bizton remélve, hogy a következő évben is élvezni fogjuk az ön értékes támogatását, kérem, fogadja megkülönböztetett üdvözlémet.

Ottavio Croze

A szép eredménnyel kapcsolatban a MAGYAR FILM ismételten felkereste Balogh László min. osztálytanácsost, aki a mult héten rendelkezésünkre bocsátott nagyszámú olasz sajtókritikát az azóta befutott, hatalmas, alább ismertett anyaggal bővítette ki.

Elsőnek kiemeljük a *Gazzetta di Venezia* szeptember 8-i számát, amely a velencei filmbemutató utolsó napján jelent meg és amely Balogh László dr.-nak az olasz újságírók részére adott nyilatkozatát közli részletesen:

Amint mindnyájan tudják, — idézi a lap — Magyarország a velencei filmbemutatókon a harmadik helyet foglalja el. Az 1939—40-es évadban Magyarországon 36 film készült, amely gyártás igen jelentős haladást mutat. Az utolsó 9 év alatt 186 magyar film jelent meg, amelyek között néhány még a határon túl is komoly elismerést aratott.

A velencei filmversenyen Magyarország mindig résztvevett. Nemesak azért vett részt, hogy a magyar filmgyártás színvonaláról tanúságot tegyen, hanem azért is, hogy a filmkapcsolatok révén még jobban megerősítse a két nemzet között egyébként fennálló kulturális összeköttetéseket. Az ezévi, bár korlátok közé szorított részvételen is a régi szeretettel fogadták a magyar filmeket, amelyek bemutatatták: milyen a legújabb magyarországi gyártás.

Szorgalmaztuk — mondotta Balogh dr. — a két nemzet között a kulturális összeköttetések fejlesztését, amelyet legjobban azzal az adattal lehet kifejezésre juttatni, hogy az idei játszási évadban 20 olasz film bemutatására kerül sor, míg korábban alig mutatnak be olasz filmet Magyarországon. Nagyon érdekes tárgyak állanak rendelkezésül feldolgozásra is, amelyek a történelemből igazolják, hogy a két nemzet sokat küzdött egymás mellett.

Utalni lehet Corvin Mátyásra, Kosuthra, Türr Istvánra, aki mint magyar hazafi, volt Garibaldi tábornoka. Magyarországon — folytatta Balogh dr. — a közönség örömmel fogadja az olasz filmeket, néhány művész, így pl. Maria Denis különösképpen kedvelt.

Az olasz kulturális, tudományos és oktatófilmeket értékeli Magyarországon, ahol az utolsó években 26 olasz film 1000 tanóra alatt több, mint 400 ezer tanulóknak került bemutatásra. Biztosíthatjuk, hogy pl. Geninának *Alcazar bevétele* című filmje rövidesen bemutatásra kerül Magyarországon.

A magyar filmművészet, — fejezte be Balogh dr. — amelynek termelését a háború se meg nem zavarta, se nem lassította, mind erősebb kiépítés felé tekint és így kívánja megvalósítani az együttműködést a tengelyhatalmakkal.

Balogh László beszédének ismertetésén kívül — mint említettük — még sokat foglalkozott az olasz sajtó a két magyar játékfilm és a három rövidfilm ismertetésével.

Ezeknél a sajtókritikáknál szem előtt kell tartani azt, hogy a velencei nemzetközi filmversenyen a világ legjobb filmtérmeihez hozzászokott újságírók tollából kerültek ki, akik bizony nem rejtik véka alá véleményüket. Az a körülmény, hogy nem mindig csak dicsérnek, hanem a hibákat is felsorolják, azt bizonyítja, hogy nem csak udvarias bókokat, hanem kritikákat akartak adni filmjeinkről. Mindenestre már önmagában az a tény, hogy ilyen sok újság ilyen részletesen foglalkozott a magyar filmekkel, az a magyarok iránt megnyilvánult rokonérzésen felül filmjeink sikerét is igazolja.

DANKÓ PISTA

GAZZETTA DI VENEZIA: A film tartalmának ismertetése után véleményét a következőkben foglalja össze: „László és széteső, de mégis hatásos történet, amelyet áthat a cigányok zenéje és dala. Dankó Pista alakjában ki kell emelni Jávor Pál dicséretreméltó alakítását, valamint Lukács Margit és Simor Erzsébet játékát Róza és

Ilona szerepében. A filmet Kalmár László rendezte.”

L'AVVENIRE: Ugyancsak a film mesejének részletes ismertetése után a következőket írja: „A tárgy megvalósítása nem újszerű, de ki kell emelni a zenei megoldást, amely a film egyéb hibáiért kárpótol. Egyes jelenetek, mint a vendéglőben improvizált zene, magukkal ragadják a nézőt. Kiváló színész Jávor Pál.”

IL MESSAGERO: „A Dankó Pista című magyar film jelenetről-jelenetre eltölt a cigányzene és a cigánymelankólia hangulatával. Egy zenész pályafutását mutatja be, aki a vándorcigányok világából világhírű hegedűsésé tör előre. A cigányzenéhez hasonlóan ugyanabban a hangulatban végigvezetett a filmnek igen nagy értéke, a főszereplő alakjában fellépő Jávor Pál. A haldokló jelenetben igen nagy készséggel oldotta meg nehéz szerepét.”

L'ITALIA: „A film érzelmi téren nem kifogástalan, minthogy az összeütközés a főszereplő hűtlenségéből következik. A tiszta művészet a megszemélyesített művész egyéniségéből és a zenei tehetségéből árad. A főszereplő Jávor Pál nagyban hozzájárult a dráma megrázó erejének eléréséhez. A két női szerepet Lukács Margit és Simor Erzsébet játszotta.”

ROMA-NAZOLÓ: „A film egyes jelenetei drámai feszültséghez vezetnek. Főszereplők: Jávor Pál, Simor Erzsébet, Lukács Margit. A film rendezője Kalmár László.”

IL GIORNALE DI GENOVA: „Nagyon szép külsők és zene jellemzik a Dankó Pista-filmet, amely a népből feltört vándormuzsikuss történetét mutatja be.”

AMBROZIANO: „Romantikus mese a Dankó Pista, egy cigánylegény szerelmi és művészetének története, aki eljut a dicsőségig, de utána utoléri a szerencsétlenség. A film elsősorban tökéletes zenei kivitelezésének köszönheti sikerét. A cigányzene elárasztja a jeleneteket, amelyek kimagasló hőse Jávor Pál.”

Helyszűke miatt csak a nevéit közöljük azoknak az újságoknak, amelyek megemlékeztek a *Dankó Pista* című filmről: A firenzei *La Nazione*, a livornói *Telegrafo*, a bari-i *La Gazzetta del Messogiono*, *Il Tevere*, *Corriere Adriatico*, *Giornale di Sicilia*, *Il Resto del Carlino*, *Popolo d'Italia*, *Il Lavoro Fascista*, *Vedetta Fascista*, *Il Popolo di Roma*, *Il Secolo*, *Il Piccolo*, *L'Avvenire d'Italia*, *Il Popolo del Friuli*, *Il Popolo di Sicilia*, *Il Brennero*, *Corriere Emiliano* stb.

GÜL BABA

IL PICCOLO: „Sok tapsot és a legjobb fogadtatást kapta a Gül Baba című magyar film, amelyet Huszka-Martos hasonló című operettjéből készítettek. A kedves történetet elegánsan és megnyerően mutatták be, bár helyenként színpadi megjátszással. Főszereplők: Szelóczky Zita, Szalay Karola, Jávor Pál, Makláry Zoltán stb. Intelligens és jólsikerült Nádasdy Kálmán rendezése.”

CORRIERE DELLA SERA: „Nádasdy Kálmán Gül Baba zenefilmje a tan-

KOVÁTS BÉLA

VIII., Józsei-körút 19.

Telefon: 143-142.

FILMREKLÁM

HANGLEMEZ

DIAPOZITIV

CELO-FÉNYREKLÁM

tasztikus operettszerű megoldás érdekes példája, amely jó hatást ért el."

LA SERA: „A Gül Baba című magyar film Nádasdy Kálmán rendezésében Huszka-Martos operettet dolgozta fel filmre, amely megoldásánál érdekes karikázó törekvéseket látnunk.”

L'ITALIA: „Könnyed és maliciózus mesét mutat be érdekes helyzetekben a Gül Baba című magyar film, mely Nádasdy Kálmán rendezésében Huszka-Martos operettet dolgoz fel.” (Következik a film részletes meséjének ismertetése.) „Az egész felépítés operettszerű, még a szereplők szövege és beállítása is. Sok tánc és mozgás jellemzi az ennek következtében kissé széteső filmet. Ezt a hiányosságot azonban a kedves zene enyhíti.”

L'OSSERVATORE ROMANO: „A M.I.F. gyártásában készült Gül Baba című film rendezője Nádasdy Kálmán, főszereplője Szelezky Zita és Jávor Pál. 1620-ban, Budán játszódó mesét mutat be, amikor még a törökök uralkodtak a városban. A ritmusos és szindús operettszerű feldolgozás Huszka-Martos hasonló című operettje nyomán készült.”

AMBROSIANO: „A török uralom idejében Budán játszódó film szindús feldolgozása Bocaccio meséire, valamint az 1001 éjszaka meséire emlékeztet. Könnyed, dallamos zenéjével bizonyos kedves, figurázó modorával mutatja be a stilizált mesét.”

Hasonlóképpen a *Dankó Pistá*-ról írt olasz kritikák összefoglalásához, a *Gül Babá*-val kapcsolatban is az alábbiakban csak felsoroljuk azokat a lapokat, amelyek megemlékeztek a filmről: *La Stampa*, *Gazzetta di Venezia*,

Il Lavoro, *Corriere Adriatico*, *La Voce di Mantova*, *Il Popolo del Friuli*, *La Gazzetta di Messina*, *Il Popolo di Sicilia*, *La Vedetta d'Italia*, *Adriatico della Sera*, *Italia*, *La Tribuna*, *Corriere Istriano*, *Il Brennero*, *Il Carlino della Sera*, *Roma-Napoli*, *Il Veneto*, *La Nazione*, *La Giornale del Mezzogiorno*, *Giornale di Genova*, *Il Resto del Carlino*, *Corriere Adriatico*, stb.

RÖVIDFILMEK

Majd kivétel nélkül valamennyi felsorolt lap a magyar rövidfilmekről is megemlékezett. Ezeket részletesen ismertetni nincs helyünk, csupán a *L'Avvenire* kritikáját idézzük, amely a bemutatott három magyar kultúrfilmről összefoglalóan ír: „Magyarország kiváló rövidfilmeket mutatott be. Elsőrangú a *Porcellán* film, amelyben az utazásáról hazatért művész álmodozva magyarországi útjáról, fantasztikus látomással megeleveníti a herendi porcellánfigurákat. Hasonlóképpen jó magyar rövidfilmek a *Megindul az erdő*, amely az északmagyarországi erdőségek kitermelését mutatja be, valamint a *Só*, amely a magyar sóbányák termelését viszi filmre.”

*

Az idei velencei filmbemutatók magyar játék- és kultúrfilmjeivel összesen 113 rövidebb-hosszabb olasz cikk foglalkozott. Tárgyilagosan megállapítható, hogy az olasz és német filmek után a magyar gyártás termékei mutatják a legtöbb elismerést. Ez a siker is igazolja a MAGYAR FILM-ben már több ízben kifejtett álláspontunkat, hogy a jövő Európájának kialakításában az előretörő magyar filmkultúrára szép feladatok várnak.

Külföldi vendégek a velencei képzőművészeti Biennalén

Balszálon: GOMEZ MESA, a spanyol delegátus; tőle a harmadik MARIANI szenátor, a Biennale igazgatója; mellette U CICKY rendező; előtte HILDE KRAHL, VEIL HARLAN rendező; fölötté BALOGH LÁSZLÓ dr. miniszteri osztálytanácsos, a Nemzeti Filmbizottság főtájtára; mellette MELZER dr., a német filmkamara ügyvezetője; az első lépcsőn áll KRISTINA SÖDERBAUM és ADRIAN, a „Jud Süß” címszereplője (Giacomelli felvétel)

ÚJ FILMEK

Igen vagy nem?

Irtta: Asztalos Miklós dr., Vaszary János

Rendezte: Bánky Viktor

Segédrendező: Weidinger György

Zene: Buday Dénes

Főszereplők: Szörényi Éva, Muráti Lili, Kiss Manyi, Vaszary Piri, Páger Antal, Jávor Pál, Rózsahegyi Kálmán, Mály Gerő, Kóváry Gyula, Pethes Sándor, Dénes György, Kürthy György, Weszely Pál

Beszél: magyarul

Gyár: Hunnia

Gyártási vezető: Daróczy József

Felvételvezető: Tasnády Árpád

Kép: Eiben István

Hang: Lohr Ferenc

Összeállította: Farkas Zoltán

Díszlet: Vincze Márton

Scripter: Zeéry Géza

Segédoperátor: Doba János

Allófényképész: Manninger János

Fodrász: Pásztory Tibor, Rétfalvy Lőrinc

Hangrendszer: Tobis-Klang

Laboratórium: Kovács és Faludi

Hossza: 2189 méter

Cenzúra: aluli

Kölcsönző: Hunnia

Bemutatta: Atrium, Décsi, szeptember 26

★

Klára vacsorára várja udvarlóját, id. Pétery Jánost és reméli, hogy a férfi végre nyilatkozni fog és megkéri. Judit, Klára vendége látja, hogy az udvarló ké-

sik. Megsajnálja barátnőjét és elhatározza, hogy kezébe veszi a két félnek szerelmes ügyét. Telefonál Pétery lakására és megtudja, hogy egy művésznőt vár vacsorára. Felrohan a férfi lakására. Lekapja a tíz körméről, kidobja a művésznőt. S amikor minden túl van, akkor tudja meg, hogy nem barátnője udvarlójánál, hanem annak unokaöccsénél, ifj. Pétery Jánosnál van. A férfi kérésére most ő marad ott vacsorára. Ifj. Pétery tüzet fog és Juditnak sem ellenszenves a férfi. A pezsgőtől megfájdul a feje. Az inas tévedésből csillapító helyett altatót ad. Judit beveszi és mély álomba merül. Nincs más hátra, lefektetik a vendégszobába. Id. Pétery autója elakad Vác körül. Hajnalban ér öccse lakására. Itt bemegy a vendégszobába és vetkőzni kezd. Észreveszi, hogy valaki van az ágyban. Elmegy, de nyakkendőjét az ágyon felejteti. Reggel Judit felébred. Megtalálja a nyakkendőt. Megtelik vádaskodó gyanúval Pétery ellen. Bár nem történt semmi, a látszatok súlyos helyzeteket teremtenek. Klára előtt ugyan az idősebb Pétery ki tudja magát magyarázni, de az eljegyzési vacsorán kitör a botrány. Ifj. Pétery megérkezik. Kiderül, hogy nagybátyja járt Judit szobájában. Judit felképezi a nagybácsit, akivel Klára is szakít. Teljes az összeveszés. A két Pétery egymást vádolja. A két nő is. Senkisésem hisz már másnak. A helyzetet Pétery szakácsnője oldja meg. Azt telefonálja a hölgyeknek, hogy mindkét férfi öngyilkosságra készül. A nőknél győz a szerelem és megbocsátó szívvel rohannak a férfiakhoz. A megszakított eljegyzési vacsorát folytatják, de most már két boldog párral.

★

Azt hisszük, nem esalódunk, ha azt állítjuk, hogy ez a legfrissebb magyar vigjáték a legszoanyirozottabb hazai filmproduktumunk. Meglátszik, hogy a film előkészítő munkái a legaprólékosabb gondgal és szakértelemmel folytak mind az író, mind a rendező és legfőképpen talán a gyártási vezető részéről. A film borotva-élen lebegő pikáns témáját az író a legdecensebben vezeti, a rendező a legfinomabban érzékelteti, a színészek pedig a legúrribban alakítják. Jól esik az izlésünknek, a szemünknek, az értelmünknek, a szórakozási kedvünknek az az európai, felülemelkedett stílus, amely a filmet elejétől-végig jellemzi. Helyén van itt minden és mindenki. Biztos kézre vall minden méter. Látszik, hogy az az egy-két mesetere a filmnek, akiknek a nevéhez fűződik a méltó nagy siker, nagyon értik a filmesinálást és abszolút biztosak a munkájukban. A magyar újdonság franciásan kényes témát választott, miáltal nagy fába vágta a fejszét, mégis meglepő fölényvel oldotta meg nehéz feladatát. Gratulálunk a magyar filmgyártásnak ahhoz a kitűnő vezérkarához, amelynek az érdeme ez a ragyogó alkotás.

V. D.

Stanley, a riporterek királya

(Stanley and Livingstone)

Irtta: Philip Dunne és Julien Josephson

Rendezte: Henry King

Főszereplők: Spencer Tracy, Nancy Kelly,

Sir Cedric Hardwicke, Richard Greene,

Henry Hull

Gyártotta: Fox

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Rodriguez Endre

A SLÁGER FILMVÁLLALAT JELENTI:

Magyarfilm-pályázatunkon pályadíjat nyert

T Á N C

című regény filmesítését kénytelenek voltunk későbbi időpontra elhalasztani, mert csak novemberben kapunk műterembeosztást, viszont a film meséje elengedhetetlenül teszi a regény eredeti, ragyogó, balzsamos, tavaszi napsütéses millőjének megtartását, továbbá: mert a kombinációba vett szereplők nagyrésze ezidőtájt nem szabad.

Szitnyai Zoltán:

Helyette a szavazatok számát tekintve, a második helyre befutott regényt:

A KEGYELMES ÚR ROKONA

című regényét filmesítjük meg elsőrendű szereposztásban, amelyet legközelebb fogunk közölni.

A feszültséggel teli történetben a dolgozó fiatal leány és az elkényesztetett fiatal kegyelmes asszony vetélkedik a férfért. Mindketten éles szemmel meglátott mai alakok.

Kirgiz Gábor is az a mai fiatalember, aki két diplomával a zsebében sem tud elhelyezkedést találni, míg vakmerő és elkeseredett lépésre nem szánja el magát, amely az eseményok és bonyodalmak valóságos hegyomlását vonja maga után.

Hossza: 2758 méter

Cenzúra: aluli

Kölcsönző: Fox

Bemutatta: Scala, szeptember 23.

*

Evek óta seemmi hír se jött dr. Livingstone-ról, a híres afrikakutatóról. A nagy felfedező és tudós holt hírét tudja a kultúrvilág. A London Globe c. angol lap szervezett is egy expedíciót Livingstone felkutatására, a kiadó Lord Tyce fia, Gareth Tyce vezette az expedíciót, de az ő próbálkozásuk is azzal végződött, hogy „Livingstone meghalt, erre tanuk vannak”. Az ifjú Tyce meg is betegedett az expedíció és Zanzibárban fekszik az angol-konzulátuson, ahol megismerkedik a konzul szépséges leányával, Éva Kingsley-el és a fiatalok megszeretik egymást. Gareth apja Zanzibárba utazik beteg fiáért az úton, a hajón megismerkedik Stanley-vel, aki a New York Herald megbízásából Livingstone felkutatására jön Afrikába. Tyce ellenségesen kezeli a konkurens újság riportertét, Stanley találkozik Éva Kingsley-el és az ifjú hölgy igen mély benyomást tesz rá. Éva óva inti Stanleyt a halálos veszedelmekkel járó úttól, a várható lázas, győtrő betegségektől. Stanley hatalmas karavánnal útnak indul. Tüzei őt, hogy a nagy feladat megoldása mellett Évának is megmutassa, hogy férfiakarát és elszántság mire képes. Rabszolgakereskedőkkel való küzdelmeiről tikkasztó hőségéről, kóbor vadállatcsordákról, hiábavaló kutatásról, oroszlanok támadásairól szólnak Stanley naplójának lapjai. Végre gigászi küzdelem után megtalálja Livingstone-t. Egy kis afrikai faluban végzi misszionárius tevékenységét áldásosan. Emberekkel neveli a félvad benszülötteket. Beszélni, imádkozni tanítja őket. A kultúra áldását osztja közöttük és közben felbecsülhetetlen tudományos munkát végez. Afrika felfedezetlen részéről térképet készít. Tanulmányozza állat- és növényvilágát. A hatalmas munka ámulatba ejti Stanleyt. Csodálja eredményeit és boldog, hogy a nagy tudóst életben, munkában találja. Csábítja Livingstone-t, hogy menjen vissza Londonba, de ő ott marad munkája, benszülöttei mellett. Stanley fájdalommal búcsúzik, de büszkén viszi a „nagy riportot”. A London Globe nagy erkölcsi pofont kapott. Nem is nyugszik bele. Hajszát indít Stanley ellen, hogy szélhámos, hazug tudósításnak bélyegezzék nagy riportját. Stanleyt elkészeríti az emberi gonoszság és butaság. Még egy családias vonás szívében. Éva a fiatal Gareth Tyce felesége lett. Az angol Földrajzi Társaság egyik ülésén hamisításnak bélyegezi Stanley nagymunkáját. Minden összeomlik Stanley előtt, de legjobban azt sajnálja, hogy a nagy tudóst, az ő emberi ideálját, dr. Livingstone-t is eltörpíti az úgynevezett tudósok önzése és rövidlátása. Egy szomorú hír rehabilitálja Stanleyt. Szegény Livingstone csakugyan meghal. Levelet is ír a Földrajzi Társaságnak, melyben Stanleyről nagy hála-lal emlékszik meg. Stanley most már az elismerés fényében ragyog, de ő nem akar semmit. Szerelmében csalódomva visszautazik Afrikába, hogy folytassa nagy elődje munkáját.

*

A hajósínastól a „New York Herald” riporterevé avanszált Stanley egyik afrikai útját, kalandjait, halálos félelemmel teli szenvedéseit mutatja be a film a legreálisabb, legemberibb eszközökkel. Stanley szerepében Spencer Tracy minden színészi komédiázástól mentes, élottel teli

alakítást nyújt. Az Afrika-kutató Livingstone hittérítő szerepében olyan klasszikus alakítást kaptunk, amire kevés példa van a filmszínházi történetében.

V. D.

Az ifjú Edison

(Young Tom Edison)

Írta: Bredbury Foote, Dore Schary és Hugo Butler

Rendezte: Norman Taurog

Főszereplők: Micky Rooney, Fay Bainter, Virginia Weidler, George Bancrofte, Eugene Pallette

Gyártotta: Metro

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Beöthy Baba

Hossza: 2390 méter

Cenzúra: aluli

Kölcsönző: Metro

Bemutatta: Royal Apollo, szeptember 26

*

1861-et írunk. Kevéssel a polgárháború kitörése előtt az Egyesült Államokban. Port Huronban, Michigan államban egy kisvárosában él a 16 éves Tom Edison, anyjával, apjával és Tannie húgával. Tom, akiben olthatatlan tudásozomj ég, állandóan kísérletezik. Ezek a kísérletek sok bosszúságot és költséget okoznak az apjának, az egyikkel majdnem felgyújtja az iskolát, aminek az az eredménye, hogy Tomot kicsapják. Tanítónője kiméretlenül közli Tom szüleivel, hogy a fiút boldondnak tartja, de az egész város is így vélekedik, beleértve Tom apját is. Csak két ember érti meg a fiút: anyja és Tannie. Tom pártfogója még McCarney, a vasúti távirótiszt, akinek kislíát majdnem elgázolta a vonat és Tom megmenti. Tom engedélyt kap a vasúttársaságtól, hogy a vonaton cukrot és frissítőket árulhasson. Így kezdődik Tom üzleti pályafutása és nem sokkal rá, amikor kitör a polgárháború, újságnyomtatásba is fog, amelyet a vonaton ad el. Egy napon találkozik a vonaton egy kapitánnyal, akinek megmutatja új találmányát, valami robbanóanyagot. Kiderül, hogy Tom találmánya nitroglicerinnel. Pár perc múlva a podgyász-kocsiban Tom vegyszerei közül leesik a foszforos üveg és lángragyújtja a kocsit. A kalauz brutálisan megfojja az ártatlan Tomot, aki süketéget ennek köszönheti. Az üzleti karriernek vége. Tomot otthon mindenki kigúnyolja, iskolába nem járhat, munkát nem kap és ezért el akar szökni hazulról. Anyja nagyon rosszul lesz. Tom rohan haza, ahol dr. Pendler megmagyarázza neki, hogy Edison-nét meg kell operálnia, de csak reggel foghat hozzá, mert a lámpafény nem elég erős. Tomnak hirtelen eszébe jut, hogy ha a lámpafényt tükrözhetné, akkor lenne világítás a műtéthez. A tükröt Dingle úr boltjából szerzi meg: betör a boltba és viszi a tükröt. Tom ötlete megmentette anyja életét. Reggel, még mielőtt Tom visszavághatná a tükröt, Dingle úr felfedezi a betörést. Ebben a pillanatban érkezik meg Edison üzleti útról és magán kívül van, amikor megtudja, hogy Tom ellopta a tükröt. Hazakergeti Tomot anélkül, hogy bármilyen magyarázatra alkalmat adna neki. Hazamenet Tom meghallja, hogy beomlott a vasúti híd és veszályban forog az a vonat, amelyen Tannie utazik. A vonatot már nem lehet figyelmeztetni, mert a táviróvezeték leszakadt. Tomnak az az ötlete támad, hogy egy mozdony gőzspíjával Morse-jeleket ad a közelgő vonatnak. Tannie érti a Morse-jeleket, megérti az üzenetet, megmentik a vonatot. Tom a város hőse. Apja,

aki időközben megtudta az orvostól a tükrö-ügy igazi hátterét, elmegy fiát megkeresni és megmondja neki, hogy milyen büszke rá. Tom és apja együtt mennek el Dingle boltjába megfizetni a tükröt és mellesleg bosszút állni Dingle-n. Tomnak a vasúttársaság távirázi állást ad és ezzel megindul szülővárosából életpályája felé.

*

A fiatal Edison szenvedésekkel, küzdelemmel és megnemértéssel teli ifjúságát és a zseni első szárnypróbálgatásait tárja elénk ez a nem mindennapi film. Nem mindennapi már a tartalma sem. Nagy emberek élete mindig érdekes és hálás téma, de itt nem is az egész életét látjuk a legnagyobb feltalálónak, hanem nehéz elindulását és a kamaszifjú lelke sejteti velünk a későbbi tudóst. S ezt a kamaszt olyan színész játssza, mint Mickey Rooney. Róla nem először állapítják meg, hogy nagy színész. Nagy volt mint a „Fiúk városa” vásott kamasza, mint az örökké boldorozó Andy Hardy, mint Huckleberry Finn, mint a „Szentivánéji álom” Puckja. Nagy és mindig más. Mostantól kezdve azt is hozzáteszik: nagy volt, mint ifjú Edison. Meg kell említeni a mellett az Edison-család többi tagját is: George Bancroftot, Fay Bainter-t és a bájos kis Virginia Weidler-t. A kis család élete mintaképp szolgálhat. Az a jelenet, mikor az anya leül a harmóniumhoz, az apai fenyték okozta nyomott hangulat lassan feloldódik és az egész család együtt énekel, a legpoétikusabbak egyike, amelyet az utóbbi időben filmen láttunk. Ez az a film, amelyből nem sok akad egy szezonban.

K. M.

Rohanó élet

(Frau im Strom)

Írta: G. Menzel

Rendezte: Gerhard Lamprecht

Zene: Guiseppa Bacce dr.

Főszereplők: Hertha Feiler, Attila Hörbiger, Oscar Sima

Gyártotta: Terra-Wien Film

Beszél: németül

Magyar szöveg: K. Halász Gyula

Hossza: 2559 méter

Cenzúra: aluli

Kölcsönző: UFA

Bemutatta: Uránia, szeptember 26

*

Bécs külvárosában négy jóbarát: Lajos, Wendelin, Sáni és Feri autószerelő-műhelyt alajátanak. A kis műhely virágzásnak indul. Lajos egy éjszaka a Dunahídon egy fiatal leányt vesz észre, aki éppen átugrik a korláton. Gondolkodás nélkül utánveti magát, kimentti a leányt és hazaviszi a szerelőműhelyben lévő lakására. Hosszas ébresztgetés után tér magához az ismeretlen, de semmit sem akar elárulni arról, hogy ki és honnan jött és miért kísérelte meg az öngyilkosságot. A csinos fiatal leány cégtársaiban irigységet vált ki, de a leány amilyen váratlanul jött, úgy el is távozik. Lajoson kívül, akit a leány fiatalosága, szépsége valósággal megbabonázott, Feri is közelről érinti váratlan eltűnés. A legfiatalabb cégtárs, Feri, első látásra tüzet fogott. Amikor Lajos ugyanaznap éjszaka hazatér újra ott találja a leányt. Most már nem kutatja titkát. Hannel vezető a négy legényember háztartását, de közben akaratlanul is ellentétet támaszt az eddigi jóbarátok között. Szemrehányással illetik Lajost, hogy idegent vesz a telep-

re. Az ellentétek nagy nehezen simulnak el, amikor egy este hiányzik a megtakarított néhány ezer márka. A leány nyomtalanul eltűnt. Lajos ivásnak adja a fejét és céltalanul kóborol a bécsi külvárosban. Közben Feri kipuhatól, hogy Brunner, egy züllött ügyvéd tud valami közelebbit Hannerlről és a három barát, Lajos tudtán kívül, felfogatja Brunner egész lakását és meg is találják a hiányzó pénzt. Ezalatt Lajos egy külvárosi kocsmá söntése mögötti szobában akad rá Hannerlre, akiről kiderül, hogy a züllött Keryllis felesége. Keryllis csempész és Hannerl előle akart a halálba menekülni. A két férfi dulakodni kezd. Hannerl pedig, aki őszintén szereti Lajost, rálő az urára. A másnapi lapok szenzációs riportokban számolnak be Keryllis meggyilkolásáról. Hannerl és Lajos, akiket a szerelmen túl most már a közös balsors is összefűz, együtt indulnak el, hogy önként jelentkezzenek a rendőrségen. Elkéstek. Hannerl golyója csak súrolta Keryllis vállát, az igazi gyilkost, Brunner a rendőrség már le is tartóztatta. Lajos kiköt végre a házasság boldog, megnyugtató révében.

*

A film már nyilvánvalóan a háború alatt készült. A németek háborús filmcélkitűzéseinek megfelelően erősen optimista szemlélet uralkodik benne. A film hadat üzent a csüggedésnek; végig ott lebeg a tendencia: fel a fejvel, minden jóra fordul. Már ezzel az optimizmussal is a közönség kegyeibe férközött, mert ugyan ki szeret csüggedni? De van a filmben titokzatosság, bécsi kedélyesség, dráma, humor, izgalom: szóval kellemesen eltöltött másfélórát jelent a film megtekintése.

K. M.

HIREK

Mai számunkban a Metro brosúráját mellékeljük.

VÁLTOZÁSOK

A „SZAKMAI CIMTÁR”-BAN

Lapunk SZAKMAI CIMTÁR-ában e héten a következő változások történtek: **F e h é r** Endre (új telefon), **W a m o s c h e r** Béla dr. (új telefon).

CSEPREGHY JENŐ AMERIKÁBA UTAZOTT

A kitünő, fiatal magyar filmrendező, Csepreghy Jenő, akinek a nevéhez számos magyar film sikere fűződik, a múlt héten Lisszabonból Amerikába utazott. Értesülésünk szerint Csepreghy Jenő, aki egyizben már járt Amerikában és jól ismeri az ottani viszonyokat New Yorkban szándékozik letelepedni, hogy ott filmkölcsönzővállalatot alapítson magyar filmek kihelyezése érdekében. Meg vagyunk győződve róla, hogy Csepreghy Jenő ismét megtalálja boldogulását Amerikában.

ÉRTESETÉS.

A bicskei Korona mozgó engedélyét dr. Hódy Lajosné kapta meg, aki a színházat üzembe helyezte és kéri a filmkölcsönzőket, hogy a színházzal kapcsolatos mindennemű levelezést lakására: Budapest, VIII., Horánszky-u. 4. küldeni szíveskedjenek.

A HUNNIA FILMELHELYEZŐ EGYHETES BEMUTATÓJA A RÁDIUSBAN

Szeptember 23-tól 28-ig, tehát hat napon át minden délelőtt peregtek a filmek a Rádusban, ahol egy hét alatt a meghívott volt megismerkedni a szakközönségnek alkalmá Hunnia Filmgyár filmelhelyező irodájának kilenc legújabb — magyar és külföldi — filmattrakciójával. Négy magyar és öt amerikai újdonságot láttunk az egyhetes országos szakbemutatón, amely a legteljesebb siker jegyében zajlott le. A megérdemelt tetszéssel fogadott filmslágereket ezúttal nem ismertetjük részletesen, mert azokkal részben már volt módunk megjelenésük idején foglalkozni, részben pedig közeli premier-bemutatójukkor térünk ki ismertetésükre. Itt csupán tájékoztató közöljük a Hunnia emlékeztető hatnapos szakbemutatójának műsorát: szeptember 23: *Kismama*; szeptember 24: *Repülő ördögök*, *Ismeretlen ellenfél*; szeptember 25: *Sarajevo*, *Csak névleg*; szeptember 26: *Csak egyszer élünk*, *Igen vagy nem?*; szeptember 27: *Dankó Pista*; szeptember 28: *A Notre Dame-i toronyőr*.

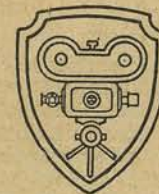

A „PERGŐ KÉPEK” LEG- ÚJABB SZÁMA

A Magyar Amatőr-film Szövetség hivatalos lapjának, a Pergő Képek-nek szeptemberi számából a következők érdekes cikkeket emeljük ki: Curt Emmermann: *A modern filmfordítás*; Dudás László: kihelyezése érdekében. Egy és más a filmvágásáról; Cselfelvételek.

CSERÉPY LÁSZLÓ ELŐADÁSA AZ OPERATŐRÖK ÖSSZEJÖ- VETELÉN

A Magyar Filmoperatőrök Társasága október 2-iki összejövetelén Cserépy László, a Magyar Filmiroda rendezője előadást fog tartani honvédségünk erdélyi bevonulásáról és Erdély fotográfikus kincseiről. Az érdekesnek ígérkező előadásról legközelebbi számunkban részletesen beszámolunk.

AZ UFA MULTÉVI MÉRLEGE

Az UFA Filmipari és Filmkereskedelmi Rt. a múlt üzletéről nyereséges mérleget mutat ki. A nyugateurópai és amerikai filmek részleges elmaradása következtében a vállalat vezetősége a berlini gyár filmjeinek széleskörű kelendőséget biztosított a magyarországi piacon, amellyel forgalma (amely az eredmény számla közzétételének mellőzése miatt nem részletezhető) is jelentősen emelkedett, olyannyira, hogy hitelezőinek is közel 100.000 pengőt visszafizetett. A vállalat fellendülésében nagy része van az érdekltségéhez tartozó és állandóan telt házak előtt játszó Uránia Filmszínház látogatottságának.

MARCELLE CHANTAL
VICTOR FRANCEN
PIERRE AUMONT, ROLAND TOUTAIN

ragyogó filmje

VAGYAK ASSZONYA

amely a **FOPUM** filmszínházban
nagy sikerrel került bemutatásra

a **CAPITOL**
legközelebbi monopolfilmje

A környékbeli filmszínházak már beoszthatják.

EDISON KIÁLLÍTÁS A ROYAL APOLLÓBAN

Az elmúlt héten olyan nagy sikerrel bemutatott Metro-filmet: Az ifjú Edison című Mickey Rooney-újdonságot széleskörű propaganda előzte meg. Ehhez tartozik többek között az a valóságos kis emeleti előcsarnokában rendezett a Metro propaganda-osztálya és három részletből áll. Az első az izzólámpa fejlődését mutatja be az első Edison-körtétől a Kryptonig, a másik a modern gramofon alakulását a nyolcvanas évek fonográfjától, a harmadik a gramofonlemez fejlődését az Edison-féle fonográf-hengertől. Az érdekes szemléltető Edison-kiállításnak állandó közönsége és nagy sikere van a Royal Apollo előcsarnokában.

KESKENYFILMBEMUTATÓ AZ ERDÉLYI BEVONULÁSRÓL

Dömötör Jenő dr., a Baross-Szövetség nagytermében előkelő közönség előtt mutatta be szeptember 19-én, csütörtökön este az erdélyi bevonulásról és az ottani ünnepekről készített keskenyfilm felvételeit.

REFORMÁTUS JELLEGŰ FILMFELVÉTELEKET KÉSZITENEK DEBRECENBEN

Az Országos Református Szeretet Szövetség ügyvezető igazgatója, Kiss Ferenc dr. volt debreceni teológiai professzor közölte, hogy rövidesen megindul a Szeretetszövetség rendezésében egy teljesen újszerű egyházi munka is. Nevezetesen ilmfelvételeket fognak készíteni fontosabb egyházi mozzanatokról és a nevezetesebb egyháztörténeti relikviákról. Ennek a tervnek bő anyagot nyújt éppen Debrecen is, s ezért előreláthatólag a jövő hét folyamán ott fognak református vonatkozású filmfelvételeket készíteni, melyeket aztán majd híradókban lát viszont a közönség.

AZ „OKTATÓFILM KÖZLEMÉNYEK” SZEPTEMBERI SZÁMA

A Geszti Lajos igazgató szerkesztésében megjelenő Oktatófilm Közlemények legújabb számának tartalmából kiemeljük a következő cikkeket: Muszty László: Még egyszer az elemi iskolák oktatófilmjéről; Geszti Lajos: Kis cikk az irodalmi filmekről; Horváth Károly dr.: Magyar dicsőség és szükséglet filmen; Halápy Jenő: A filmoktatás a székesfevárosi iskolák 1939-40. évi évkönyveinek tükrében.

KÜLFÖLD

AMERIKA

A híradók új területe

Az európai háború kétségtelen nehézségek elé állította az amerikai híradóvállalatokat. Nehézségeket jelent az amerikai híradóvállalatoknak egyes európai országokban kópiáik forgalmazása, másrészt gondot okoz az európai híradóanyag beszerzése is. Németországból és Olaszországból vagy egyáltalában nem, vagy csak elvétve vesznek át anyagot, míg a francia híradószolgálat a jelen helyzetben nem jön tekintetbe és az angol híradók készítése elé is mind nagyobb akadályok tornyosulnak. Amióta Japánban a japán híradók a Domei kiadásában megjelent híradókban egyesültek, azóta csak a Domeitől rendelkezésre bocsátott anyagot használhatják fel. A kieső európai anyagot természetesen máshonnan kell pótolni és így a figyelem az eddig kevésbé kiaknázott Délamerika felé fordult. Ha a most ebben a tárgyban folytatott tárgyalások egyezsége vezetnek, akkor az amerikai híradóvállalatok 4 délamerikai városban leányvállalatokat állítanak fel, amely fiókközpontokból irányítják majd az ottani híradófelvételeket.

CSEH-MORVA PROTEKTORÁTUS

Filmbevétel

Augusztusban megjelent statisztikai kimutatások szerint ebben az évben január elejétől augusztus 31-ig 97 filmet vittek be a protektorátus területére, amelyből Németország 39, Amerika 54 és Olaszország 10 filmet szállított. A bevitt 20 kölcsönző bonyolította le, amelyek közül a Tobis 15, az Ufa 11 és a többi 18 átlagosan 4-4 filmet forgalmazott.

NÉMETORSZÁG

A moziszakma fejlődése

A német filmstatisztika szerint jelenleg körülbelül 7000 filmszínház működik Nagy-Németországban. A nemzetiszocialista Németország, amely a film kulturális és propaganda-hatására igen nagy súlyt fektet, különös gonddal törekedett a filmszínházak számának növelésére. 1934-ben 5008, 1936-ban 5302, 1938-ban 5446, 1939-ben 6654 és 1940 szeptember 15-én 6716 mozgóképszínház működött a legnagyobbodott Németországban. Ebben a számban nem szerepelnek a Németországhoz csatolt, keleti vidékeken működő mozik száma. Hozzávetőleges becslés szerint

a hétezer mozi mintegy 750 millió márka befektetett tőkét képvisel. Ez a hatalmas összeg még a német nemzetgazdaságban is jelentős tényező. Tekintettel éppen a mozi kulturális hivatására, a mozgóképszínházak növekedésénél különböző rendelkezések gondoskodnak arról, hogy ne csak számban, hanem színvonalban is emeljék a német filmkultúrát. Ennélfogva mind az új mozgóképszínházak építése, mind a régiek karbantartása és átalakítása csak az előírások szigorú betartása mellett lehetséges. A német filmkultúra irányítóinak felfogása szerint ugyanis a cél: minden olyan községben és városban mozi, mint kultúrotthon nyitni, ahol a gazdasági előfeltételek ehhez eshetőséget nyújtanak.

MŰTEREM

Filmgyár:

A film címe:
Gyártó cég:
Gyártási vezető:
Írta:
Filmre írta:
Rendező:
Szereplők:

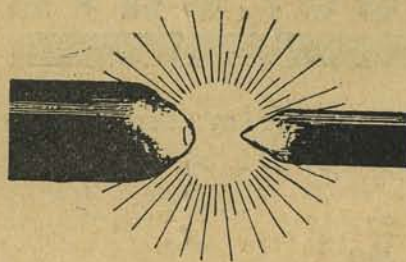
Magyar Filmiroda

Cserebere
Aurora
Sipos László
Horváth Jenő
Cserépy László
Cserépy László
Bordy Bella, Szilassy László, Latabár Kálmán, Kiss Manyi, Köpeczi-Boócz Lajos, Somogyi Nusi, Mihályfi Béla, Maklár Zoltán, Kóváry Gyula, Sárossy Tibor, Tapolczay Gyula Fáy Béla
Fábr József
Hegy Barnabás
Máriássy Félix
Kereszti Ervin
Katonka László
Kiss Lajos
Báthly István
Zakáll Dénes dr.
Gondos-Noack
Pálházy Gyula
Pulvári
M. F. I.
M. F. I.
Boronkay Sándor

Felvételvezető:
Fényképezi:
Segédrendező:
Hangmérnök:
Összeállítja:
Segédoperatőr:
Díszlet:
Zene:
Fodrász:
Állófényképész:
Hangrendszer:
Laboratórium:
Kölcsönző:
Scripter:

A filmkölcsönzés minden ágában jártas, régi, keresztény szakember elhelyezkedést keres. Érdeklődést „Húszéves gyakorlat” jelisével továbbít a kiadóhivatal.

Moziszenét

rendelje

Budapest, VII., Erzsébet-körút 8.

Molnár Ferenc
veitőszón-kereskedőnél

Telefon: 140-736, 222-105

HIRADÓK

866. sz.

1. Kajakverseny Prágán keresztül. (Aktualita).
2. Vasúthíd-építés az Alpokban (Luce).
3. Rizsarátás Japánban (Nippon).
4. Német támadás Anglia ellen (Ufa).
5. Német vöröskeresztes mozgókórház. (Ufa).
6. Szent László király szobra (M. F. I. Icsy-Nagy L.—Marton).
7. Magyar- finn atlétaviadal (M. F. I. Icsy-Nagy L.—Marton).
8. A kormányzó Marósvásárhelyen. (M. F. I. — Horváth, Zsabka).

53. sz.

1. A prágai árumintavásár.
2. Evezőverseny Grúnauban.
3. Atlétikai verseny a helsinki-i stadionban.
4. A portugál hadsereg tisztelgése Ourique csataterén.
5. Elnökválasztásra készülődnek az Egyesült Államokban.
6. Anglia kivonja csapatait Észak-Kínából.
7. Olaszország védi műemlékeit a légitámadások ellen.
8. Aknakutatás a norvég fjordok mentén.
9. Németek a csatorna partján.
10. Az angol főváros a német légitámadások tüzeiben.

XIV. évf. 39. sz.

1. Algéria új kormányzójának, Abrial admirálisnak látogatása Constantinban.
2. Franco spanyol államfő megjelenik San Sebastianban, a város védőszenájének megkoronázásánál.
3. Repülőgépekről hintik be élősdiék elleni védőporral a gyapotültetvényeket Egyiptomban.
4. Új torpedócsónakok kipróbálása az U. S. A. tengeri haderő részére Washingtonban.
5. Víziverseny a Katalina szigeteken Kaliforniában.
6. Amatőr táncverseny a Madison Square Garden-ben New Yorkban.
7. A finn-magyar atlétikai verseny Budapesten.

A
MAGYAR
FILM
az egyetlen
szakmai
hirdetési orgánium!

KESKENYFILM

Új lehetőségek

A visszatért keletmagyarországi és erdélyi országrészekkel a terület nagyságához és a lakosság lélekszámához képest aránylag igen kevés mozgóképszínház működik. Ezeknek a vidékeknek a fimkultúrája tehát az anyaországgal szemben erősen lemaradt. Mint már beszámoltunk róla, a bevonulás után katonai irányítás mellett azonnal megindultak a mozgóképszínházak és 22 évi száműzetés után a magyar filmek visszatértek a mozik vásznára. A kevés számú mozi folytán, valamint annak következtében, hogy a földrajzilag erősen tagolt területen jelentős vidékek maradnak filmkultúra nélkül, — amely területek helységei normál mozi fenntartását nem bírnák el, villanyáramszolgáltatásuk azonban van, — nagyon kívánatos volna annak érdekében propagandát kifejteni, hogy ezekben a helységekből hangos keskeny mozgóképszínházak nyílhassanak meg minél sürgetőbbben.

Nem vitás, hogy ennek a lakosságnak magyar kultúrsumja számos keskeny mozgó megélhetését biztosítaná és ugyanakkor lehetővé tenné, hogy a magyar kultúra a film hatásos eszközével bevonulhasson ezekben a magyar kultúrától annyi ideig elvágott területekre.

Ne gondolkozzon!

**Jobbat, szebbet,
modernebbet,
megbízhatóbb,
olcsóbb**

**g é p h á z i
berendezést
Adlernél kap**

Teljes gépházi berendezés, melynek minden része új és modern
Teljesítménye óriási

ÁRA OLCSÓ

Mindössze P 3800

KÉRJEN AJÁNLATOT

Régi berendezések újítását elvállalom.
Motorok, vetítőtükrök, objektívek, fotócellák, orsók olcsón beszerezhetők.

ADLER FERENC

mozgóképszínházi berendezések

Budapest,

VII., Erzsébet-körút 9-11

(New-York palota)

Telefon: 149-431

LAPSZEMLE

ESTI KURIR:

1940. IX. 20. Ebben a tanévben valamennyi fővárosi iskolában bevezetik a filmoktatást.

1940. IX. 23. Báró Wlassics Gyula feltűnést keltő figyelmeztetése a magyar filmek alkotóihoz. (MAGYAR FILM 1940. IX. 21-i számából).

1940. IX. 24. Kommunisták-e az amerikai filmsztárok?

ESTI UJSÁG:

1940. IX. 23. Wlassics Gyula báró érdekes cikke az „Éretlen filmtervekről”. (MAGYAR FILM: 1940. IX. 21-i számából.)

KIS UJSÁG:

1940. IX. 21. Keskenyfilm készül az erdélyi tájszépségekről.

1940. IX. 23. Elég volt a giccsekből — mondja Wlassics Gyula báró (MAGYAR FILM 1940. IX. 21-i számából).

MAGYARORSZÁG:

1940. IX. 23. Báró Wlassics Gyula az üres és léleknélküli filmkönyvekről, a film-mesteremberekről és éretlen filmtervekről. (MAGYAR FILM 1940. IX. 21-i számából.)

MAGYARSÁG:

1940. IX. 22. Dr. Borbély András: Az új magyar filmért!

1940. IX. 25. Magyar problémákat vizsgálják a filmre. (MAGYAR FILM 1940. IX. 21-i számából)

NEMZETI SPORT:

1940. IX. 24. Kisfilmeseink vigyázat! (Az 1940-41-es idényre máris 50 filmmel többet jeleznek, mint amennyi műsorra kerülhet.)

NEMZETI UJSÁG:

1940. IX. 19. Ujjászervezik a spanyol nemzeti filmgyártást.

NÉPSZAVA:

1940. IX. 24. Irodalmi értékű magyar filmeket! (MAGYAR FILM 1940. IX. 21-i számából.)

PESTI HIRLAP:

1940. IX. 24. Báró Wlassics Gyula komoly intelme a filmszakmához. (MAGYAR FILM 1940. IX. 21-i számából.)

VITÉZEK LAPJA

1940. IX. 21. vitéz Morvay Pál: A magyar film Erdélyben.

MAGYAR
DIÁKKALAUZ

Egyetemek, főiskolák, szakiskolák, és szaktanfolyamok, internátusok és menzák, diákegyesületek, közhasznú intézmények útmutatója.

Kiadja a

MEFHOSZ

Ára 1 pengő

HIVATALOS RÉSZ

FILMCENZÚRA

BUDAPEST, IV., ESKÜ-TÉR 6

TELEFON: IRODA ÉS PÉNZTÁR 183-072, ELNÖK ÉS ÜGYV. ALELNÖK 183-073

Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság

350—1940. eln. szám.

Az Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság 1940. évi szeptember hó 8-tól 14-ig tartott ülésén

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. Magyar világhíradó külön kiadása 1940—4. sz. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 112 m hosszú;

2. Az ifjú Edison — előzetes (Young Tom Edison — Trailer) (M. G. M.) hangos reklám 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1940. évben készült, 102 m hosszú;

3. Az ifjú Edison (Young Tom Edison) (M. G. M.) hangos színmű 5 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1940. évben készült, 2390 m hosszú;

4. Notre-Dame-i toronyőr — előzetes (The hunchback of Notre-Dame — Trailer) (Hunnia) hangos reklám 1 felvonásban, az R. K. O. Radio filmgyárban 1940. évben készült, 112 m hosszú;

5. Nem gyerekjáték (Babes in Arms) (M. G. M.) zenés vígjáték 5 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1940. évben készült, 2659 m hosszú;

6. Gamma F. C. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 29 m hosszú;

7. Reklámsorozat 24. sz. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 83 m h.;

8. Asszony az örvényben — előzetes (Tempête sur Paris) (Művész film) hangos reklám 1 felvonásban, 118 m hosszú;

9. Választon — előzetes (It's a date — Trailer) (Universal) hangos reklám 1 felvonásban, az Universal filmgyárban 1938. évben készült, 87 m hosszú;

10. Ha eljön a holnap — előzetes (When tomorrow comes — Trailer) (Universal) hangos reklám 1 felvonásban, az Universal filmgyárban 1938. évben készült, 129 m h.;

11. Stan és Pan a repülő ördögök — előzetes (The flying deuces — Trailer) (Hunnia) hangos reklám 1 felvonásban, az R. K. O. Radio filmgyárban 1940. évben készült, 122 m hosszú;

12. Stan és Pan a repülő ördögök (The flying deuces) (Hunnia) hangos vígjáték 4 felvonásban, az R. K. O. Radio filmgyárban 1940. évben készült, 1925 m hosszú;

13. 20th. Century Fox hangos híradó XIV. évf. 37. sz. (Fox Movietone News) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1940. évben készült, 375 m h.;

14. LUCE világhíradó 34. sz. (Dr. Pflumm) hangos riport 1 felvonásban, a LUCE filmgyárban 1940. évben készült, 315 m hosszú;

14. Bécsi történetek — előzetes (Wiener G'schichten — Vorspann) (Ufa) hangos reklám 1 felvonásban, a Wien Film és Terra filmgyárban 1940. évben készült, 82 m hosszú;

16. Magyar világhíradó 864. sz. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 83 m hosszú;

17. Rajzos híradó 39. sz. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 143 m h.;

18. Ufa világhíradó 51. sz. (Auslands-woche Nr. 51.) (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, az Univerum filmgyárban 1940. évben készült, 475 m hosszú;

19. A kölesönkért kastély (Harmonia) hangos vígjáték 5 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1937. évben készült, 2334 m hosszú;

20. Az alvilág vendége — előzetes (Ein Mann auf Abwegen) — Vorspann) (Walter Tibor) hangos reklám 1 felvonásban, a Tobis filmgyárban 1940. évben készült, 80 m hosszú;

21. Csak névleg — előzetes (In Name only — Trailer) (Hunnia) hangos reklám 1 felvonásban, az R. K. O. Radio filmgyárban 1940. évben készült, 2549 m h.;

22. Csak névleg (In name only) (Hunnia) hangos színmű 5 felvonásban, az R. K. O. Radio filmgyárban, 1940. évben készült, 2549 m hosszú;

23. Magyar világhíradó külön kiadása 1940—5. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 82 m h. mozgófényképeket.

b) Előadásra alkalmasnak találta azzal, hogy nyilvánosan csak úgynevezett keskeny mozgófényképezemekben szabad bemutatni:

1. Magyar világhíradó 853. sz. (Palatinus) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 103 m hosszú ;

2. Magyar világhíradó 854. sz. (Palatinus) hangos riport 1 felvonásban, a Ma-

gyar Film Irodában 1939. évben készült, 103 m hosszú;

3. Magyar világhíradó 856. sz. (Palatinus) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 95 m hosszú;

4. Magyar világhíradó 857. sz. (Palatinus) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában, 1940. évben készült, 103 m hosszú;

5. Péntek Rézi (Palatinus) hangos vígjáték 2 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1938. évben készült, 838 m hosszú keskeny mozgófényképeket.

c) Előadásra alkalmasnak találta, — de eltiltotta, hogy azon 16 évesnél fiatalabb korúak jelen lehessenek:

Notre Dame-i toronyőr (The hunchback of Notre Dame) (Hunnia) hangos dráma 6 felvonásban, az R. K. O. Radio filmgyárban 1940. évben készült, 3232 m h. mozgófényképet.

d) Az engedélyokirat kiadását megtagadta: Vége a játéknak (La regle du jeu) (Sláger) hangos vígjáték 5 felvonásban, a Pour la Nouvelle Edition Française filmgyárban 1939. évben készült, 2366 m hosszú mozgófényképtől.

e) Külföldre kivinni engedélyezte:

1. Évforduló — előzetes (Reflektor) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1936. évben készült, 148 m h.;

2. Elnökkisasszony — előzetes (Reflektor) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1935. évben készült, 127 m hosszú;

3. A felszabaduló Erdélyt megszálló honvédség útja Debrecentől a trianoni határig (Fox) néma riport 1 felvonásban, a Fox filmlaboratóriumában 1940. évben készült, 167 m hosszú;

4. A felszabaduló Erdélyt megszálló honvédség útja a trianoni határtól Nagyváradig. (Fox) néma riport 1 felvonásban, a Fox Film laboratóriumában 1940. évben készült, 210 m hosszú;

5. Bercsényi huszárok végzeneje (Kárpát) hangos színjáték 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 95 m hosszú;

6. A Magyar világhíradó 1940—4. sz. különkiadása (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 110 m hosszú;

7. Előre, a Kárpátok gerincéig (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 54 m hosszú;

8. Anya- és csecsemővédelem (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 50 m h.;

9. Sarajevo — előzetes (Hunnia) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 110 m hosszú;

10. Igen vagy nem — előzetes (Hunnia) hangos reklám 1 felvonásban a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 118 m hosszú;

11. Igen vagy nem (Hunnia) hangos vígjáték 9 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 2189 m hosszú;

12. Nagybánya felé (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 45 m hosszú mozgófényképeket.

f) Külföldre való kivitelét megtiltotta: A kölesönkért kastély (Harmonia) hangos vígjáték 5 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1937. évben készült, 2334 m hosszú mozgófényképek.

Budapest, 1940. évi szeptember hó 14-én

Dr. Szöllösy Alfréd s. k.,
elnök, miniszteri tanácsos.

fekete foto
MOZI REKLÁM

REKLÁMTERVEZÉS
AMATŐR LABORATÓRIUM
cégt. FEKETE GYÖRGY

Az Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság 1940. évi szeptember hó 15-től 21-ig tartott ülésén

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. **Reklámsorozat 25. sz.** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 54 m. hosszú.

2. **Molnár Antal szücsmeister Győr.** (Kovács és Faludi) hangos reklám 1 felvonásban, Kovács és Faludi laboratóriumában 1940. évben készült, 24 m. hosszú.

3. **Hazafelé — előzetes** (Délbáb) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 128 m. hosszú.

4. **Pusztai szél** (Phöbus) hangos dráma 4 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1937. évben készült, 1953 m. hosszú.

5. **Nagy dolog a szerelem** (Liebeschule) (Ufa) hangos vígjáték 5 felvonásban, az Universum filmgyárban 1940. évben készült, 2459 m. hosszú.

6. **Rohanó élet — előzetes** (Frau im Strom — Vorspann) (Ufa) hangos reklám 1 felvonásban, a Wien filmgyárban 1940. évben készült, 75 m. hosszú.

7. **Légy résen Andy Hardy — előzetes** (Judge Hardy and son — Trailer) (M. G. M.) hangos reklám 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1940. évben készült, 50 m. hosszú.

8. **Chicago grófja — előzetes** (The Earl of Chicago — Trailer) (M. G. M.) hangos reklám 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1940. évben készült, 81 m. hosszú.

9. **Jana** (Kovács és Faludi) hangos dráma 4 felvonásban, a Baradew filmgyárban 1939. évben készült, 2119 m. hosszú.

10. **Ufa világhíradó 52. sz.** (Auslandstonswoche Nr. 52.) (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1940. évben készült, 435 m. hosszú.

11. **20. th. Century Fox hangos híradó XIV. évf. 38. sz.** (Fox Movietone News) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban, 1940. évben készült, 335 m. hosszú.

12. **Luce világhíradó 35. szám** (Dr. Pflumm) hangos riport 1 felvonásban, a Luce filmgyárban 1940. évben készült 310 m. hosszú.

13. **Szökevények — előzetes** (Dust be my Destiny — Trailer). (Warner—First) hangos reklám 1 felvonásban, a Warner—First filmgyárban 1940. évben készült, 48 m. hosszú.

14. **Pannonia reklámfilmorozat 1940/8. sz.** (Pannonia) hangos reklám 1 felvonásban, a Pannonia filmgyárban 1940. évben készült, 59 m. hosszú.

15. **Reklámsorozat 26. sz.** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 55 m. hosszú.

16. **Magyar világhíradó 865. sz.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 255 m. hosszú.

17. **A Híradófilmszínház külön kiadása 28. sz.** (Erdély ismét a miénk) (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 102 m. hosszú.

18. **Rajzos híradó 40** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 55 m. hosszú.

19. **Kárpátja új kormányzói biztosa** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 28 m. hosszú.

20. **Kismama — előzetes** (Hunnia) (Bachelor Mother — Trailer) hangos reklám 1 felvonásban, az R. R. O. Radio filmgyárban 1940. évben készült, 102 m. hosszú.

21. **Kismama** (The Bachelor Mother) (Hunnia) hangos vígjáték 4 felvonásban, az RKO filmgyárban 1939. évben készült, 2290 m. hosszú.

22. **Sok hühó Emmiért — előzetes** (Film-értékesítő) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 121 m. hosszú.

b) Nyilvános előadásra alkalmasnak találta és a mozgófényképezemekben a magyar nyelvű mozgófényképek kötelező bemutatására előírt arányszámba beszámíthatónak minősítette:

1. **Hazafelé . . .** (Délbáb) hangos színmű 5 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 2406 m. hosszú.

2. **Ismereitlen ellenfél** (Hunnia) hangos kémdráma 4 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 2172 m. hosszú filmet, mint Magyarországon készült, magyarnyelvű mozgófényképet.

c) **Előadásra alkalmasnak találta azzal, hogy nyilvánosan csak úgynevezett keskeny mozgófényképezemekben szabad bemutatni:**

1. **Magyar világhíradó 859. sz.** (Palatinus) hangos riport 1 felvonásban, a Ma-

gyar Film Irodában 1940. évben készült, 92 m. hosszú.

2. **Magyar világhíradó 864. sz.** (Palatinus) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 75 m. hosszú.

3. **300.000 pengő az utcán** (Palatinus) hangos vígjáték 2 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1939. évben készült, 832 m. hosszú.

4. **Történelem a temetőben** (Palatinus) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Kovács és Faludi laboratóriumában 1939. évben készült, 108 m. hosszú.

5. **Megjött a posta** (Palatinus) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 145 m. hosszú.

6. **Tanyai lakodalom** (Palatinus) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Kovács és Faludi laboratóriumában 1939. évben készült, 135 m. hosszú.

7. **A rendőr hűséges inasai** (Palatinus) hangos riport 1 felvonásban, a Kovács és Faludi laboratóriumában 1939. évben készült, 130 m. hosszú.

8. **Kőbányai balesetek** (Baleset ellen védekezz) (M. F. I.) hangos oktatófilm 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 235 m. hosszú keskeny mozgófényképeket.

d) **Előadásra alkalmasnak találta, — de eltöltötte, hogy azon 16 évnél fiatalabb korúak jelen lehessenek:**

Veronika, hogy tehetted (Wie konntest du, Veronika?) (Ufa) hangos vígjáték, az Universum filmgyárban 1940. évben készült, 2441 m. hosszú mozgófényképet.

e) **Az engedélyokirat kiadását megtagadta:**
1. **Az eltűntetett nő** (The Lady Vanishes) (Mozgóképezem) hangos vígjáték 5 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1939. évben készült, 2650 m. hosszú.

2. **2. számú kémiroda** (Kémek és asszonyok) (Deuxième Bureau) (Palatinus) hangos dráma (keskeny) 3 felvonásban, a Transat filmgyárban 1935. évben készült, 1192 m. hosszú mozgófényképektől.

f) **Külföldre kivinni engedélyezte:**

1. **Magyar csapatok bevonulása Kolozsvárra** (Fox) néma riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1940. évben készült, 265 m. hosszú.

2. **Két ember a bányában** (M. F. I.) hangos dráma 2 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1936. évben készült, 564 m. hosszú.

3. **Családi felvételek** (Amatőr Kino Service) amatőr felvétel 1 felvonásban, 1940. évben készült, 42 m. hosszú.

4. **Mária két éjszakája** (Palatinus) hangos filmjáték 10 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 2595 m. hosszú.

5. **Zágon** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 26 m. hosszú.

6. **Kézdivásárhely** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 26 m. hosszú.

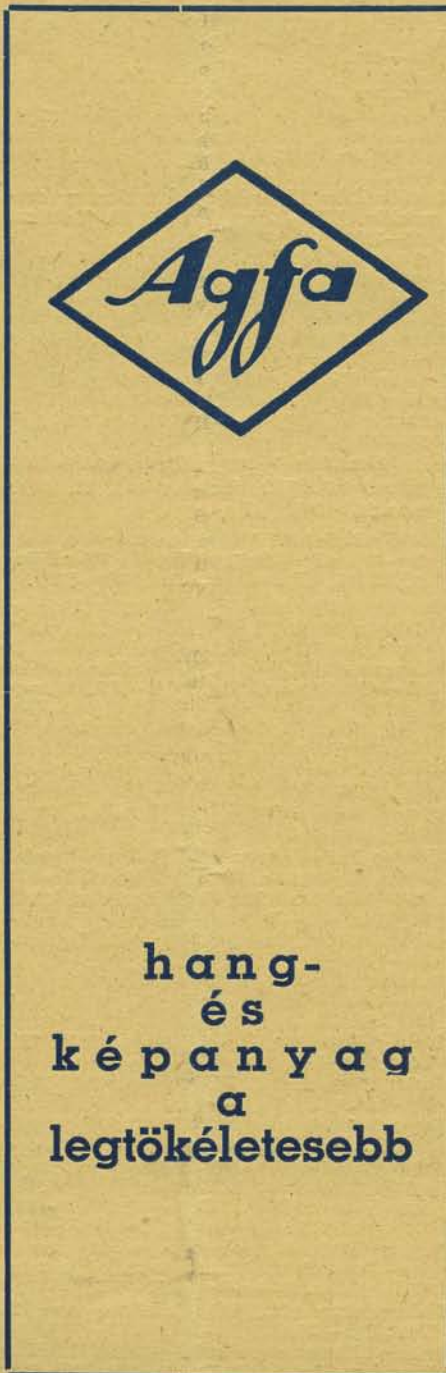
7. **Nagyváradtól—Budapestig** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 22 m. hosszú.

8. **Diszszemle Kolozsvárott** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 133 m. hosszú.

9. **Érek a búzakalász** (Kino) vígjáték 8 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1938. évben készült, 2342 m. hosszú mozgófényképeket.

Budapest, 1940. évi szeptember hó 21-én.

Dr. Szöllösy Alfréd s. k. elnök, miniszteri tanácsos.

Adler Ferenc moziberendezés és moziképviselet, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 149-431.

Agfaphotó, V., Vilmos császár-út 18. I. Tel.: 125-240.

Alfa film, VII., Erzsébet-krt. 8. Telefon: 422-578.

Apollo filmreklámvállalat, VII., Erzsébet-körút 9-11., II. emf. Tel.: 131-415.

Arany filmducco, VIII., Dankó-utca 22. Tel.: 149-489. Városi iroda: VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 421-183.

Atelier film, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 422-584. Raktár a házban.

Aurora film, VIII., Baross-utca 11., I. Tel.: 139-233.

Balogh-Orbán, VIII., Tisza Kálmán-tér 15. Tel.: 132-940.

Bauer vetítógépek és adapterek (Bosch Róbert kft.), V., Váci-út 22-24. Tel.: 292-338.

Bel- és külföldi filmellenőrző kft., VII., Erzsébet-körút 8. III. Tel.: 222-090.

Bosch Róbert kft. (Bauer vetítógépek és adapterek), V., Váci-út 22-24. Telefon: 292-338.

Brückner János mérnök, az MMOE szakértője, XI., Ulászló-utca 62. Telefon: 457-650. vagy Mechanikai és Elektromosipari szakiskola, tel.: 130-293.

Byssz reklám, VIII., Népszínház-u. 14. Telefon: 138-091.

Cinema, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 422-582. Raktár a házban.

Continental film, VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 421-183. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.

Csepreghy film, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 221-022.

Deák film, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 222-105. Raktár a házban.

Déliháb film, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 146-396.

Diapozitívkészítő üzem, Fekete György, VIII., József-körút 9. (az udvarban.)

Diaryp laboratórium, VII., Rottenbiller-u. 19. Tel.: 145-304.

Eco film, VII., Rákóczi-út 12. Telefon: 342-976. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Telefon: 342-984.

Electra film, XIV., Thököly-út 21. Tel.: 337-578.

Electric kinotechnikai vállalat, vetítógépek, hangleadó, készülékek, vetítőszemek, stb. legnagyobb raktára, VIII., Röck Szilárd-u. 18. Tel.: 344-782.

Engel Fülöp, VI., Andrássy-út 120. Tel.: 315-152.

Erdélyi filmgyártó kft., VII., Erzsébet-krt. 8. sz. Tel.: 420-199.

Farkas J. M., VIII., József-körút 19. Tel.: 132-805.

Fehér Endre, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 423-544.

Ferrania, V., Tükör-utca 5. Tel.: 129-139. Filmstyp laboratórium, XIV., Szentos-u. 60. Tel.: 296-371.

Filmcoenzúra, IV., Eskü-tér 6. Telefon: 183-072, alemn.: 183-073.

Filmexpress kft., VII., Erzsébet-körút 9. Tel.: 133-671, 133-672.

Filmértékesítő VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-609.

Filmfotó üzem és laboratórium, Altmayer J., VIII., Röck Szilárd-u. 11. Telefon: 130-805.

Filmkamara, VI., Bajza-u. 18. Telefon: 220-855, 422-961.

Filmservice, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 144-888, 136-888.

Fortuna film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-982. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.

Fox film, VIII., Rákóczi-út 9. Telefon: 139-437, 131-658. Raktár: VIII., Rákóczi-tér 11. Telefon: 139-437, 131-658.

Gevaert, V., Deák Ferenc-tér 3. Telefon: 180-318.

Grawatsch Ottó, VIII., József-körút 71. Tel.: 145-193.

Gyimesy Kásás Ernő, a MAGYAR FILM kiadóhivatali főnöke, XIV., Semsey Andor-u. 7. Tel.: 499-752.

Hajdu film, XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 279-999.

Hamza film kft., VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 220-038.

Harmonia film, VII., Akácfa-u. 7. Tel.: 135-287. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 342-984.

Hausz Mária filmkölcsönző és filmgyártó kft., VII., Erzsébet-körút 9-11. IV. Tel.: 142-424.

Hebel Gyula szállító, VI., Váci-út 1. Tel.: 115-947.

SAKMAI CIMTÁR

Helikon filmvállalat, VIII., Röck Szilárd-utca 24. Tel.: 133-705. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. V. Tel.: 349-414.

Hirsch és Tsuk, VII., Dohány-u. 42. (Kamara mozi.) Tel.: 143-835, 144-027.

Hungária film kft., VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-010.

Hunnia filmhelyező irodája, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 145-435, 145-434, 145-433.

Hunnia filmgyár Rt. (Filmipari Alap), XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999, 297-622, 297-085, Bingert János dr. ig. lakása: 296-060.

Ibusz filmszállítás és kölesönzés, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 146-396.

Imago filmelőállítás és forgalombahozó kft., Akácfa-u. 7. Tel.: 135-287.

Inkey Tibor filmállományképzés, filmfotó üzem. Budapest, V., Múzeum-körút 3. Telefon: 380-466.

Kamara, VI., Bajza-u. 18. Tel.: 220-855, 422-961.

Karossa Foto, Filmfotó technikai laboratórium, VII., Rákóczi-út 8/a. Telefon: 140-421.

Kárpát film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-577, 220-299. Raktár a házban.

Kino film, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 136-942. Raktár a házban.

Kino foto, XIV., Thököly-út 150. Tel.: 496-602.

Kodak, V., Báthory-u. 6. Tel.: 114-158, 114-184.

Kovács és Faludi laboratórium, XIV., Gyarmat-u. 35. Tel.: 297-855. Synchron műterem: XIV., Gyarmat-u. 49/b. Tel.: 297-487.

**Kovács Béla filmreklám, hangmez, dia-
pozitív, VIII., József-körút 19. Telefon: 143-142.**

Kormos Miklós filmvállalata, VII., Erzsébet-körút 9-11, III. 6. Tel.: 422-574

Kovács Emil és Társa, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-948. Raktár a házban.

Központi filmkezelő, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 144-863, 139-990.

Krupka filmgyár és laboratórium, XIV., Bácskai-u. 29/b. Tel.: 496-741.

Lajta Andor, XIV., Thököly-út 75. Tel.: 297-076.

Léna film, Lévai-Nagy filmgyártó és kölcsönző kft. VII., Erzsébet-krt. 13. Telefon: 223-066.

MAGYAR FILM, VI., Bajza-utca 18. Tel.: 220-855, 422-961. Szerkesztő: Váci Dezső, VIII., Üllői-út 42. Tel.: 136-386.

Magyar Film Iroda Rt., IX., Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 146-346, este 7 óráttól reggel 9 óráig, valamint vasár- és ünnepnap: 146-343. Játékfilmgyártás: 146-342. Színészöltözők: 140-727. Felirat-készítő üzem: 139-211. Híradókiadás: VIII., Szentkirályi-u. 25. Tel.: 145-510. Fényképüzem: VIII., Sándor-u. 5-7. Tel.: 145-510. Filmkölcsönző-osztály: VII., Erzsébet-körút 45. Tel.: 222-098.

Magyar Film Otthon, VI., Eötvös-u. 25/b. Tel.: 122-463.

Magyar Irók Filmje Rt., Gyártási iroda: XVI., Gyarmat-utca 39. Tel.: 297-999.

MIF kölcsönző Rt., VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 420-796, 420-798.

MMOE, VIII., Csokonay-utca 10. Telefon: 136-005.

Matador film, VIII., Sándor-tér 2. Tel.: 132-774. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.

Márkus Jenő, XIV., Hungária-körút 135. Tel.: 296-749.

Mester film, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296-269.

Metro-Goldwyn-Mayer, VIII., Sándor-tér 3. Tel.: 144-424, 144-425. Raktár a házban.

Mozgóképüzemi Rt. kölcsönosztálya, VII., Akácfa-u. 4. Tel.: 144-487, 144-488. Raktár: VIII., Kun-u. 12. Tel.: 144-486.

Magyar Mozgófénykép-gépkészítő Országos Egyesülete, VIII., Népszínház-utca 19. I. (D. u. 2-4.) Tel.: 337-598.

Modern film kft., VII. Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-000.

Molnár Ferenc vetítőszen-kereskedő, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 140-736, 222-105.

Művelődés filmgyártó és terjesztő kft., VII., Erzsébet-körút 8. II. Tel.: 422-925.

Művészfilm, VII., Rákóczi-út 40. Tel.: 340-397. Raktár a házban.

New York kávéház, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 131-980, 131-981.

Objectiv film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-580.

Oktatófilm kirendeltség, VIII., Csepreghy-utca 4. Tel.: 330-926.

Oláh György gépészmérnök, a Zeiss Ikon A. G. moziépítészeti képviselője, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 349-933.

OMME, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 143-013.

Orbán-Balogh, VII., Tisza Kálmán-tér 15. Tel.: 132-940.

Pacséry László, XII., Királyhágó-utca 10. Tel.: 155-992.

Palatinus film, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 145-411, 145-412.

Palló film kft., VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 421-183. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8. Gyártási iroda tel.: 422-791.

Pannonia filmlaboratórium, XIV., Thököly-út 61. Tel.: 497-775.

Papp Béláné és Társa betéti társaság, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 138-031.

Paramount film, VIII., Rákóczi-út 59. Tel.: 134-437, 140-522. Raktár a házban.

Pásztor Béla, VII., Erzsébet-körút 9-11. Telefon: 337-596.

Pátria film, VIII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-807. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.

Pegasus film, VII., Erzsébet-körút 7. sz. Tel.: 136-463.

Petsman Ferenc, VIII., Mária-u. 19. Tel.: 136-449.

Petsman László, VI., Teréz-körút 3. Tel.: 112-890. Csillaghegy: 163-429.

Pflum Tibor dr. filmkölcsönzővállalata, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 137-711.

Photophon film, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 420-579.

Phöbus filmkölcsönző, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-617. Raktár a házban.

Pictura film, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999.

P. Kiss Pál grafikai műterem, VIII., Rákóczi-út 23. Tel.: 146-045.

Projectograph, VIII., Rákóczi-tér 11. Tel.: 132-201.

Radó-Orbán mutáció, VIII., Népszínház-utca 14. Tel.: 138-091.

Reflektorfilm, VIII., Sándor-tér 4. Tel.: 142-529. Raktár: VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 140-722.

Rex film, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 141-200.

Schilling Gyula, VII., Rózsa-u. 33. Tel.: 141-009.

Seidl és Veress Laboratórium, lásd: Pannonia filmlaboratórium.

Simonyl Vilmos mérnök, az OMME szakértője, XI., Fehérvári-út 147. Telefon: 257-110.

Sinus hangos filmservice, V., Pannónia-u. 44. Tel.: 493-957, állandó ügyelet.

Sláger film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-618. Raktár a házban.

Studio mozgóképgyártó és terjesztő kft., VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 420-579.

Székely Sándor mérnök, V., Pozsonyi-út 40. Tel.: 292-506.

Szénásy-Macsikásy színes trükkfilmek, IV., Múzeum-körút 1/b. Tel.: 380-027.

Takács film, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296-125.

Tobis film, VII., Erzsébet-körút 16. Tel.: 222-603.

Telefongyár R. T., XIV., Hungária-körút 126-128. Tel.: 297-930.

Turul Szépművés Filmgyártó és Filmterjesztő Szövetkezet, VIII., József-körút 35. Tel.: 330-766.

Turul Szövettség Szépművés B. E. vetítő mozgalmi törzs, VII., Rákóczi-út 42. II. 11.

Ufa film, IV., Kossuth Lajos-u. 13. Tel.: 183-858. Raktár a házban. Telefon: 389-036.

Universal film, VIII., Népszínház-21. Tel.: 138-447, 138-448. Raktár a házban.

Valter reklámanyagkölcsönző, vetítő-vászon-karbantartás, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 222-108.

Váci Dezső, a MAGYAR FILM szerkesztője, VIII., Üllői-út 42. T.: 136-386.

Wamoscher Béla dr. filmvállalata, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 423-544.

Warner Bros. First National, VIII., József-krt. 30-32. Tel.: 132-590, 142-464. Raktár: VIII., Népszínház-u. 13. Tel.: 144-317.

Zeneszerzők Szövetkezete, IV., Gerlóczy-utca 3. Tel.: 189-306.